MIJHELY

A növekvő globális kereskedelem, illetve az egységes európai belső piac rövid idő alatt gyökeresen megváltoztatta – legalábbis eredet szempontjából – a hazai vásárló fogyasztói kosarát. 8-9. OLDAL

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Egyetemi Hallgatói Képviselet lapja

BME körkép

Lyukasórás téstmozgás...

Bizonyára akad még olyan hallgató a Műegyetemen - rajtam kívül is -, aki homályosan, de azért emlékszik még a Sportközpont látványterveire a Műhely 2008-as egyik számából. Az akkori tervek értek el november elején a végső megvalósítási szakaszba, tudtuk meg Andor György általános rektorhelyettestől. 5. OLDAL

Kapunk kívül

Itt vagyunk a BME-n a világ számos pontjáról

"Hogy hogyan kerültem ide? Remélem, el tudom majd magyarázni" – mondja Thang, a vietnami csoporttársam, aki államközi szerződés keretein belül tanul a Műegyetemen. 6. OLDAL

A vidék Magyarországának mozgalma

A piros hetest váró férfi a Blahán, a szomszéd padban ülő csoporttársunk, vagy éppen a MÁV egyik vezető beosztású alkalmazottja. Bármelyikük lehet polgárőr, hiszen a szervezet tagjai éppen olyan hétköznapi emberek, mint mi magunk. Ugyanakkor e testület működéséről, jelenéről és jövőjéről igen keveset tudunk.

Sport

Csehül sikerült az úszóverseny

Véget ért az Universitas floorball bajnokság őszi szakasza, ahol egyetemünk is képviseltette magát. Csapatunk – hullámvölgyektől nem mentesen – végül a második helyet szerezte meg. 12. OLDAL

Mi van veled, Ch épület?

A 4-es metró építkezései egyetemünket sem hagyták érintetlenül. A főleg vegyészek által használt Ch épületen komoly károsodások keletkeztek. Egyetemünk legrégebbi épületéről Pokol Györggyel, a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar dékánjával, és Péhl Gáborral, a GMF műszaki főigazgató-helyettesével beszélgettünk.

Megtudtuk, hogy a beruházás során az előzetesen becsültnél, a szakértők által tervezettnél komolyabb károsodások, süllyedések keletkeztek. Ezek egyik része csupán esztétikai problémát jelentett, viszont olyanok is jelentkeztek, amelyek az épület stabilitását és rendeltetésszerű használatát veszélyeztették. A teljes kárfelmérés után a halaszthatatlan problémákat megoldották, és bejelentették a kárigényt a beruházó

felé. Így megindultak az egyeztetések a BKV-val, illetve a BKV-t képviselő biztosítási konzorciummal. A tárgyalások mára már lezárultak, a biztosító és önrészesként a BKV nagyságrendű kártérítést az épület megfelelő módú rehabilitációjára.

már átutalta a százmillió forintos

Folytatás a 3. oldalon

6 millió forint

szakmai és tudományos munkára az EBME-ben

Múlt csütörtökön fogadta el az EHK az őszi félév Egyetemi BME ösztöndíj (EBME) eredményeit. A pályázás feltételeiről és az elbírálás szempontrendszeréről Szentesi Anettet, az EHK Pályázati Bizottságának vezetőjét kérdeztük.

Az Egyetemi BME pályázatot több mint tizenöt évvel ezelőtt hívta

életre az EHK azzal a céllal, hogy kiemelten díjazza azon hallgatókat, akik tudományos vagy szakmai téren kimagasló teljesítményt nyújtanak.

Szentesi Anett elmondta, hogy az EBME-vel kapcsolatos célkitűzések között első helyen szerepel, hogy egy elismert, nívós pályázat legyen, melyet jól mutat az, hogy minden nyertes pályázat eléri a Köztársasági Ösztöndíj pályázat színvonalát és a legtöbbjük meg is haladja azt. A két pályázat hasonló céllal jött létre, mégsem fedik teljesen egymást. A Köztársasági Ösztöndíjjal szemben az EBME-ben ugyanis nem díjazzák a kari TDK teljesítményt, a demonstrátori munkát és a nyelvvizsgák is csak a képzési

és kimeneteli követelményeken felül számítanak. A publikációk, előadások, szabadalmak vehetőek figyelembe, emellett pontot érnek az elbírálásnál a szakkollégiumi és szakmai tevékenységek, versenyek, pályázatokon, ill. OTDK-n való

Idén többen pályáztak, mint tavaly: 63 anyag érkezett - a legtöbb a VIK-ről és a GPK-ról – amelyekből valamivel kevesebb, mint fele (44%) részesült díjazásban.

Nem volt cél, hogy minden karról kerüljön ki díjazott, ezért a pályázók egymással versenyeznek és végül a legjobbak nyerik el az ösztöndíjat, így akár az is előfordulhat, hogy egy karról adott évben

senki nem részesül jutalomban. Az EHK idén 6 millió forintot különített el díjazásra, a legalacsonyabb ösztöndíj 25 000, míg a legmagasabb 90 000 forint öt hónapon keresztül.

Nemcsak a jelentkezők száma, hanem az a pályázatok színvonala is messze meghaladta az elmúlt évek tapasztalatait, az átlagpontszám a tavalyi 33 ponttal szemben, idén 39 pont volt.

Szentesi Anett hozzátette, hogy ősszel rendszerint színvonalasabb pályázatok érkeznek. Ehhez a pályázati időszakhoz tartozik ugyanis a nyár, amely időt és teret enged a szakmai és tudományos tevékenységnek és ekkor kerül sor az OTDK versenyekre is.

Az EHK igyekszik a későbbiekben is minél magasabb összeget elkülöníteni erre a célra növelve ezzel az ösztöndíj vonzerejét, ezzel is ösztönözve arra a hallgatókat, hogy minél több szakmai és tudományos tevékenységet folytassanak.

GÁRGYÁN SZILVIA

Prudens költségvetés a Műegyetemen

A Műegyetem, az országban egyik első úttörőként működik együtt a kormány által kirendelt költségvetési főfelügyelővel. Dr. Gárdos Csaba amellett, hogy a BME gazdasági folyamatait felügyeli, felelős a többi intézmény felügyelőinek koordinálásáért is. A BME felügyelőjétől arra a kérdésre kértünk választ, hogy hogyan látja a Műegyetem gazdálkodását.

Egészen egy évvel ezelőttig nem volt jellemző Magyarországra a költségvetési felügyelők kinevezése. Mi áll a váltás hátterében?

Francia modellen alapszik az az elv, amely a költségvetési főfelügyelők kinevezéséhez vezetett. A franciák már az 1920-as évektől alkalmazzák a technikát, jelentős sikerrel. A magyar - még most is alakulóban lévő – felügyelői rendszer a nyugati elődjéhez képest egy hasonló, de mégis egyedi irányt mutat. Bizonyos elemeket átvéve

és újragondolva 2010 decemberében elsőként három költségvetési felügyelőt nevezett ki a magyar kormány. Egy elkülönített állami pénzalap, a Munkaerőpiaci Alap, a Sportkórház, valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mint kiemelt felsőoktatási intézmény mellé rendeltek állami tisztségviselőket.

Sokakban felmerült akkor a kérdés, hogy miért pont a BME? A kinevezés hátterében semmi negatívum nem áll, nem ellenőröket küldtek ezekhez az intézményekhez. A Műegyetemre ez különösen igaz, ugyanis kimagaslóan "jó gazdának" bizonyult az utóbbi években. Emellett éves szinten mintegy 30 milliárd forint állami közpénzből gazdálkodik ilyen "okosan". Ez adta a motivációt arra, hogy a költségvetési főfelügyelő segítségével a Műegyetem akár példaként is szolgálhat más állami intézmények számára, akik ettől sokkal rosszabb gazdasági helyzetben vannak.

Folytatás a 2. oldalon

Prudens költségvetés a Műegyetemen

Folytatás az 1. oldalról

Említette, hogy alakulóban van a felügyelői rendszer. Más intézményeknél is vannak már kirendelt megbízottak?

Igen, a bővítés folyamatos volt. A kezdeményezés sikerén felbuzdulva a kormány idén áprilistól további hét intézményhez rendelt ilyen szakértőket, amellyel hatra nőtt a főfelügyelővel bíró állami felsőoktatási intézmények száma. Ezt a sort a napokban, egészen pontosan november első napjaiban további 16 intézménnyel egészítették ki. A felsőoktatási intézményeket tekintve már bekerült minden jelentősebb egyetem, főiskola, a teljesség igénye nélkül a SOTE, a Debreceni, a Pécsi Egyetem, a Corvinus vagy a Nyugat-Magyarországi Egyetem. Ezzel a kibővített lista körülbelül 30 százalékát lefedi a költségvetési forrásból gazdálkodó intézmény kiadásának.

A közös együttműködésből milyen haszon származik? Mit várnak el a felügyelők jelenlététől?

Az éremnek itt két oldala van. Egyrészt meg kell vizsgálni, hogy milyen haszna van ebből a delegáló kormánynak, illetve milyen előnyökre tehet szert a befogadó intézmény. Az elképzelés lényege, hogy a főfelügyelő segítségével és jelenlétével minimalizálni lehessen a pénzügyi kockázatokat. Ez az egyik legfontosabb haszon, amelyet az államháztartás elkönyvelhet. A jelenlét mind a szabályozásban, mind pedig a kiadásban egyfajta visszatartó erőt jelent a felügyelt intézményeknek. A tapasztalatok pedig azt mutatják, hogy elegendő az ügyeknek mindössze a 20 százalékát figyelemmel kísérni, ezzel elkerülhető a lehetséges kockázatok mintegy kétharmada. A befogadó intézmények a főfelügyelő személyében egy tanácsadó embert kapnak, aki adott esetben ismeri a készülő szabályozás részleteit, időben fel tudja hívni a figyelmet a sarkalatos pontokra, konzultálni tud a felekkel.

Több, mint egy évet töltött is nálunk. Hogyan látja a BME gazdálkodását?

A Műegyetem különlegessége, és mondhatni egyedisége, hogy egy időben rengeteg beruházás zajlik. A Létesítményprogram keretében megvalósuló beruházások példaértékűek, így megszerzett tapasztalatokat más felsőoktatási intézményekhez is át lehet vinni. Az aktuális rektori ciklus kiemelkedő teljesítménye, hogy a programokhoz szükséges pénzt külön állami támogatás bevonása nélkül, saját forrásai felhasználásával, önállóan gazdálkodta ki. A 60 milliárd forint értékű létesítménypark felújítására, 35 kisebb-nagyobb projekt keretében, mintegy 4 milliárd forintot tudott a BME költeni, ami a felsőoktatásban azért szokatlan, mert általában a működési költségek felemésztenek minden forrást, nemhogy egyéb fejlesztésekre jusson pénz.

A programot egyébként részben megzavarta az a kormányhatározat, amely 1,5 milliárd forint zárolását írta elő az egyetem számára, nem beszélve a jövő évről, amelynek a kondícióit még nem tudjuk. Költségvetési felügyelőként az átcsoportosításban is

részem van, így ebben az esetben is a BME segítségére tudtam lenni. A zárolás előírásának következményeként a rektorhelyettes pedig egy milliárd forintot tudtunk félretenni. A 2012-es programokból pedig a vezetéssel egyeztetve fél milliárd összeget

úrral konzultálva 11 kisebb programot töröltünk, amelyen mintegy 700 millió forintot takarítottunk meg. 14 projekt esetében – mint például a középső kampusz megújítása – levettünk a költségekből, amellyel

felemésztő, kisebb prioritást élvező programokat vettünk ki. Ezek a csökkentések nem gátolják a programok sikerességét, mindöszsze elhalasztanak bizonyos feladatokat. Ezek azonban mind az egyetem kiváló és

gondosan normalizált árakon megtervezett költségvetési politikájáról árulkodnak, amely az aktuális rektori ciklus érdeme. A szigorúsága és pontos számai miatt egyes szervezeti egységeknek fájdalmas lehet, de mindenképpen hatásos. A Műegyetem egyedüli intézményként több milliárd forint maradványt képes felhalmozni az év végére, amely egyben biztosíték számára hasonló esetek felmerülésére.

Fontos megjegyezni, hogy az intézménynyel történő együttműködésnek köszönhetően minden 10 millió forint feletti kötelezettségvállalást érintő ügyet átvizsgálunk. Havonta 10-15 ilyen esetet nézünk meg a Műegyetemen, amelyek mintegy 1-1,5 milliárd forintról rendelkeznek. Az együttműködésnek köszönhetően ezen a területen is racionalizálhatók a kiadások. Megtakarítások köszönhetőek emellett a jól szabályozott közbeszerzési eljárásnak is, amelynek eredményeként sokszor az előzőleg kalkulált árak alatt sikerül teljesíteni egy adott projektet. A belső működés szintén jó példa lehet a többi intézménynek: a rendszeres vezetői megbeszélés, és átláthatóság nem mindenhol magától értetődő jelenség.

Vannak olyan területek, amelyen erősítenie kell a Műegyetemnek?

A további hatékony és jó gazdálkodás érdekében már tettem néhány javaslatot az egyetem vezetésének. Az egyes karok nagyon önállóak, és decentralizáltak, amelyen az átláthatóság érdekében javítani kell. A jövőben szeretnénk, ha a rendszeres egyetemi monitoring jelentés kitérne az egyes szervezeti egységek költségvetésére is. Ehhez szükséges egy egységes struktúra a karok költségvetésére, valamint egy megadott időtáv, amelyen belül a tervezést meg kell ejteni. Ezzel az egységesítéssel indulhat el további hatékonyságnövelő intézkedés.

További problémát jelenthetnek a csökkenő források, amelyek adódnak a zárolásokból, ill. maga az állami költségvetés is nehéz helyzetben van. Ebből adódóan elképzelhető a felsőoktatás esetében is a mérsékelt támogatás, valamint az intézmények esetében a kevesebb bevétel eshetőségével is számolni kell. Ezek a lehetőségek pedig további megtakarításokat, racionalizálásokat indukálnak az egyes intézményeknél is. Ezek érinthetik a BME-t, bár nem olyan drasztikusan, mint a többi felsőoktatási intézményt, mivel a Műegyetem nagyjából két évvel "maga előtt jár" a megvalósított nagy ívű reformoknak köszönhetően. Azonban erre az esetre is fel kell készülni.

SNEIDER ZITA

Törvényi háttér

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. Törvény (Áht.) 46/A paragrafusa határozza meg a költségvetési felügyelő jogkörét, feladatait és a kötelezettségeit. A szabályozást egészíti ki a 292/2009. évi decemberi kormányhatározat szintén az államháztartás működési rendjéről. A felügyelők szakmai irányítását a Nemzetgazdasági Minisztérium költségvetésért felelős helyettes államtitkára látja el. Költségvetési főfelügyelő olyan állami tisztviselő lehet, aki már kellő gazdasági és vezetői tapasztalattal rendelkezik a feladat ellátásához, ismeri a költségvetés részleteit és a döntési mechanizmusokat.

A felügyelők feladatai röviden: áttekinti a pénzügyi folyamatok szabályozottságát, véleményezi a gazdálkodással kapcsolatos újonnan kiadandó szabályzatok, ill. módosítások tervezeteit, még pedig a teljesség igénye nélkül az alábbi területeken:

Ellenjegyzés, kötelezettségvállalás, a szakmai teljesítés igazolása, érvényesítés, utalványozás, Adatszolgáltatási feladatok.

Beszerzések, belföldi és külföldi kiküldetések elrendelése, lebonyolítása, elszámolása,

Az anyag- és eszközgazdálkodás számviteli politikában nem szabályozott tételei,

Helyiségek és berendezések használata, reprezentációs kiadások, gépjárművek igénybevételes és kiadása, telefonhasználat.

Ezenkívül a főfelügyelő előzetesen véleményezi a kötelezettségvállalásra irányuló eljárásokat, és a 10 millió forintot elérő vagy meghaladó esetek során kifogással élhet, ha az adott eset nincs összhangban a költségvetés-politikai célokkal, nem indokolt a szükségszerűsége, időszerűsége, nincs megfelelő forrás, fedezet, vagy aggályos a kifizetés ütemezése. A 10 millió forint alatti tételeket a felügyelők véleményezik.

műhely

Felelős kiadó: Kovács András, Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Szerkesztő: Nátz Kata • Rovatvezetők: Sneider Zita (BME körkép, bmekorkep@muhely.com) • Takáts Ildikó (Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com) • Kocsis Brigitta (Közélet, kozelet@muhely.com) • Lengyel Rita (Magazin, magazin@muhely.com) • Kántor Tímea (Sport, sport@muhely.com), Rajnai Tamás (Technika, technika@muhely.com) • Képszerkesztők: Kiss Imre, Szabó Lázár • Tördelőszerkesztő: Kovács János • Szerkesztőség: 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K.I.51, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Szabó Zsolt E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839 • Vidéki tudósítók: Horváth Judit (Pécs), Bíró Viktória (Veszprém), Kujan István (Miskolc), Kocsis Bence (Győr) Varga Tamás Ottó (Szeged), • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kít. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

IX. évfolyam 14. szám

Mi van veled, Ch épület?

Folytatás az 1. oldalról

Ez az összeg elegendő arra, hogy nemcsak az esztétikai megjelenést, hanem a beavatkozás előtti átlagos műszaki színvonalat is helyreállítsák.

Péhl Gábor kiemelte, hogy a mai biztosítási gyakorlatban egyedülálló sikerként könyvelhető el, hogy meg tudtak egyezni a felek, bírósági eljárás nélkül, a részletesen kidolgozott szakértői véleményeknek köszönhetően. A megegyezés gyors volt, már a kártérítési összeg is megérkezett az egyetem számlájára.

Az épület jelenleg teljesen biztonságos, a közvetlen, azonnali balesetveszélyt jelentő problémákat elhárították. Ennek keretében elbontották az aula fölötti álmennyezetet, a két második emeleti déli terasz korlátjait eltávolították (és eredményhirdetési szakaszban van a felújításra vonatkozó közbeszerzési eljárás), elvégezték a legsürgősebb javításokat a károsodott gépészeten, ill. ezen belül elsősorban a gázvezetékeken. Ezen túlmenően az épületben az elmúlt két évben végrehajtott átalakítási, korszerűsítési munkák műszaki tartalma is bővítésre került, a megfelelő statikai stabilizációt biztosító részekkel.

Az elkövetkező években komoly felújítások várhatóak az épületben. Jelenleg a tervezési fázis zajlik, a kivitelezés 2012-13-ban fog megkezdődni. Ennek keretében statikai megerősítést, szigetelést, gépészeti rekonstrukciót, homlokzat- és nyílászáró felújításokat fognak végezni. A tervek között szerepel a homlokzat díszkivilágítása is.

Pokol György kiemelte, hogy elismerés illeti a dolgozókat és a hallgatókat, hathatós segítségükért. Amióta 2008 nyarán megkezdődtek a munkálatok, mindennapos készültségben voltak a kollégák, állandóan figyelniük kellett, hogy nincs-e csatornarepedés, hol potyog a vakolat, hol jön fel a padló, van-e gázszivárgás. Az épület is, és az itt dolgozók, hallgatók is megérdemlik, hogy megszépüljön az épület.

MARKOVITS ZITA

SZAKKOLLÉGIUM

Energetikai Szakkollégium Jedlik Ányos emlékfélév

Fukushima, hogyan tovább? Atom kiváltása, atomellenesség az EU-ban Előadó: Aszódi Attila (BME NTI)

Időpont: nov. 24. 18:00 Helyszín: Q épület BF12-es terem

Bővebb információ: www.eszk.org

Szent-Györgyi Albert

Szakkollégium

Borsa Judit: Textíliák története Időpont: nov. 23. 19:00 Helyszín: Ch308

> BME Management Szakkollégium

TIMES Esettanulmányi Verseny Időpont: nov. 26.

Elsős Esettanulmányi Verseny

Időpont: dec. 3. *Bővebb információ:*

www.mszk.bme.hu

>!< BME Diákközpont Támpont Iroda

Aktuális információk

Támpont Iroda már a Facebookon is

Már a Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzétek meg profilunkat, eseményeinket, olvasgassátok az üzenő falunkat, lájkoljatok!

Nyílt Nap

A BME 2011. november 25-én, pénteken, újra kitárja kapuit az ország középiskolás diákjai, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkező érdeklődők előtt. BME Nyílt Nap nevű rendezvényünkön 9:00-14:00 között mindenkit szeretettel várunk, aki műszaki, természet-, gazdaság- vagy társadalomtudományi ágon szeretné folytatni tanulmányait. Természetesen várjuk azokat is, akik még nem döntöttek, reméljük, hogy segíteni tudunk a választásban. Bővebb információ a http://www.nyiltnap.bme.hu/ oldalon található.

Ismét igényelhető nemzetközi diákigazolvány a BME-n

Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. I./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszonyigazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges. Az nemzetközi diákigazolvány ára 2480Ft.

Vizsgajelentkezési időszak

Neptun rendszeren keresztül csak akkor tudsz vizsgára jelentkezni, ha nincs díjtartozásod az Egyetem felé. Adott vizsgára a vizsgát megelőző nap 12:00-ig jelentkezhetsz fel és le a Neptun Rendszerben. Ha ezt elmulasztod, az automatikusan igazolatlan távolmaradást jelent a vizsgáról, amiért alkalmanként 3000 Ft különeljárási díjat kell fizetned. (Ha nem tudtál a Neptunon időben lejelentkezni, akkor ezt követően már nem jelentkezhetsz le se tanszéken, se vizsgáztatónál.)

A vizsgajelentkezés a vizsgaidőszak utolsó napján 23:59-ig tart. A Központi Tanulmányi Hivatal a vizsgajelentkezési időszak kezdete előtt az esetleges jogtalan vizsgajelentkezéseket törli.

Az időszakok a Neptun Rendszer Információ menü, Időszakok almenüjében találhatók meg.

Kérelem ösztöndíjindex felülvizsgálatára

A Pénzügyi Ügyrend értelmében a tévesen megállapított ösztöndíjaddal kapcsolatban a harmadik kifizetést követő 15 munkanapon belül élhetsz fellebbezéssel. A kérelem 2011/12/1. félévben 2011. 12. 01-én 23:59:00-ig adható be, elektronikusan a Neptun rendszer, **Ügyintézés** menü, **Kérvények** menüpontján keresztül a **026-os** számú, **Kérelem** ösztöndíjindex felülvizsgálatára nevű kérelemmel. A határidő jogvesztő, azt követően a kérvény nem adható be.

Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszony-igazolást, vidd be a Középmagyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség hátteréről bővebben a **Támpont Iroda honlapján** olvashatsz.

Esélyegyenlőség fogyatékossággal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékossággal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme.hu címen, vagy személyesen a **Támpont Irodában**.

Perényi Andrea, esélyegyenlőségi koordinátor

Támpont Szavazás

A Támpont szavazás célja nem reprezentatív felmérések készítése olyan témakörökben, amelyekkel munkánk során a legtöbbet talál kozunk, ám azokra egyetlen szervezeti egység sem tud válaszolni. Segíts Te is válaszoddal hallgatótársaidnak és a Támpont Iroda munkatársainak. A szavazások eredményeit megtalálod a www. tampont.bme.hu oldal Szavazás menüjében.

Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos **információt**. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Iratkozz fel a Támpont Hírlevélre

Nem tudod változtak-e a téged érintő lehetőségek mióta legutóbb nézted? Nem szeretnél nyomozni, hogy mi változott a szabályzatokban? Nem nézed minden nap a Támpont Aktuálist, mégsem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és e-mailben kiküldünk neked minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos főbb információt. A

Támpont Hírlevélre honlapunkon keresztül iratkozhatsz fel. Részletes információt a www.tampont.bme.hu oldal HÍRLEVÉL menüpontjában találsz.

Tanácsok a Neptun rendszer használatához

Ha a Neptun rendszerrel különös problémáid támadnak, annak több oka lehet, íme néhány tanács ezek elkerülésére:

- Mozilla Firefox 3 vagy Internet Explorer 8 böngészőprogramot használi
- csak egy ablakban (fülön) legyen megnyitva a Neptun ha pl. kérelmet adsz le vagy más műveletet hajtasz végre a Neptun rendszerben.

Hallgatói Számítógép Központ

Minden BME hallgató ingyenesen használhatja az R épület III. és IV. emeletén található Hallgatói Számítógép Központot (röviden a HSZK-t), a regisztráció mindössze pár perc.

Bővebb információ a www.hszk.bme.hu weboldalon található.

Téves kiírás esetére

Aki úgy érzi, hogy jogtalanul írtak ki számára valamilyen fizetési kötelezettséget, az a Neptun rendszer, Ügyintézés menü, Kérelmek almenü 007-es számú, Felszólalás fizetési kötelezettség kirovása ellen nevű elektronikus kérelmet adja be.

Ügyfélfogadás

A Támpont Iroda **ügyfélfogadása** hétfőtől-csütörtökig: 9:30-15:15-ig, pénteken: 9:30-14:00-ig tart. Ebédidő alatt az iroda zárva, minden nap: 12:00-13:00 között.

Bursa Hungarica ösztöndíj

A Bursa Hungarica A típusú ösztöndíjra jogosult hallgatók jogosultság-ellenőrzése a 2011/2012/1. félévre megtörtént. Aki jogosult az ösztöndíjra, megtalálja erre a félévre érvényes kiírásait a Támpont Iroda Kifizetésfigyelő szolgáltatásán keresztül, a www.tampont.bme.hu oldal Juttatások/Hallgatói ösztöndíjak menüpont alatt belépve. A Bursa Hungarica ösztöndíjjal, illetve a jogosultsággal kapcsolatos észrevételeiteket félfogadási időben a Támpont Irodában jelezhetitek.

Külföldi ösztöndíjak

Külföldi pályázatokkal kapcsolatos hasznos információkat és ösztöndíj kalauzt találsz a www.tampont.bme.hu oldal Külföldi pályázatok menüpontjában, aktuális pályázati lehetőségekért látogass el az oldal Pályázatok menüpontjába.

CEEPUS Freemover

A CEEPUS hálózatok közép-európai felsőoktatási intézmények között létrejött együttműködések, melyek egy-egy szűkebb vagy tágabb szakterületen hallgatói és oktatói cserék lebonyolítására kapnak támogatást a programtól. Ha a hallgató, vagy oktató a saját intézményében nem talál megfelelő CEEPUS hálózatot, akkor freemoverként lehetősége van bekapcsolódni a programba, amenynyiben a hálózatok nem használták fel a rendelkezésükre álló kereteiket. Freemover pályázat beadására így kizárólag a második szemeszterre van lehetőség.

A további részletek megtalálhatók a www.tka.hu oldalon. A jelentkezési határidő 2011. november 30.

Hong Kong PhD Fellowship

A hongkongi Research Grants Council ösztöndíjjal támogatja azokat a PhD hallgatókat, akik a programban résztvevő nyolc intézményben szeretnék tanulmányaikat folytatni. A további részletek megtalálhatók a www.rgc.edu.hk/hkphd oldalon. A pályázatok leadási határideje 2011. december 1.

Stanislas Kostka Alapítvány

A Stanislas Kostka Alapítvány (FSK) Belgium francia nyelvű egyetemeire kínál ösztöndíjat a 2012-2013-as tanévre. Ezek az ösztöndíjak mesterképzésekre (Bolognai rendszer) pályázhatók, egyéves időszakra. A további részletek megtalálhatók a www.fsk-europe.org oldalon. A jelentkezési határidő 2011. december 15.

Vulcanus in Japan

Az EU Japán Ipari Együttműködési Központ a 2012/2013. tanévre is meghirdette a Vulcanus in Japan programot, amely négyhónapos intenzív japán nyelvtanfolyamot és nyolchónapos szakmai gyakorlatot tesz lehetővé vezető japán ipari vállalatoknál. A pályázat keretében várhatóan 45 50 hallgató kaphat ösztöndíjat az Európai Unióból.

A további részletek megtalálhatók a www.eu-japan.eu oldalon. A pályázatok leadási határideje 2012. január 20.

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9. R épület földszint
Tel.: 463-3838 • E-mail: tampont@sc.bme.hu www.tampont.bme.hu

2011. november 21. műhely • 3

AKTUÁLÍS MUNKAK

Bolti eladó

500 Ft/óra

Divatáru üzletbe és jelmezboltba keresünk eladókat.

Munkakezdés: folyamatos Munkaidő: H-SZ 10-21 óráig két műszakban. V 10-18 óráig Feltételek:

- Jó kommunikációs készség
- Kitartó munkavégzés, szorgalom - Elegáns megjelenés

Telemarketing

500 Ft/óra + jutalék Marketing vénával rendelkező diákokat

keresünk

Munkaidő: H-P 9-16 között Munkavégzés helve: XII. kerület Feltételek:

- Jó kommunikációs készség, magabiztos fellépés, kitartó, lelkes munkavégzés Feladat:
- hideghívással időpontok egyeztetése

Hostess munka lányoknak

750-1000 Ft/óra

Szórólap osztásra, rendezvényeken kóstoltatásra, keresünk csinos lányokat. Munkaidő: rendezvénytől függő

Munkakezdés: folyamatosan Feltételek:

- Betöltött 18. életév
- Jó kommunikációs készség
- Ápolt külső, vidám megjelenés - Egészalakos és portré fénykép küldése

Rakodási munka fiúknak

600 Ft/óra Könnyű fizikai munkára keresünk fiúkat.

Munkakezdés: folyamatos, várólistás Munkaidő: megrendeléstől függően Feltételek:

- Jó kondíció, kitartó munkavégzés Részletek:
- Irodák költöztetéséhez, rakodásához keresünk fiúkat.

Adminisztrátort keresünk! 600 Ft/óra

Irodai adminisztrációs feladatok ellátásá ra keresünk diákokat.

Munkakezdés: júniusban Munkaidő: 8:00 és 16:00 óra között hetente 12 órában (3x4 óra) Feltételek:

- Megbízhatóság, kiszámítható munka-
- Angol társalgási szintű nyelvtudás
- Telefonos elérhetőség megadása az önéletrajzban

Webfejlesztői munka

1200 Ft/óra

Weboldal fejlesztéséhez keresünk hallga-

Munkakezdés: azonnal Munkavégzés helye: otthonról végez-

Feltételek:

- Megbízhatóság, kiszámítható munka-
- Szükséges PHP, MYSQL XHTML, CSS, Javascript (jQuery) ismerete - Referencia csatolása az önéletrajzhoz
- Munkáinkra minden esetben az alábbi feltételekkel jelentkezhetsz:
- nappali tagozatos hallgatói jogviszony
- fényképes önéletrajz

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet 1111 Budapest,

Műegyetem rkp. 3. K épület I. em. 51.

Telefon .: (1)463-1237 Mobil: (20)250-0096 (1)463-1408 Fax: Web: www.miszisz.hu melo@miszisz.hu E-mail

Tanácsadás felsőfokon

A karrierépítés és -tervezés egy bonyolult dolog. A folyamatok megfelelő irányba tereléséhez komplex segítséget nyújt a BME Karrier Iroda. Gál-Ignácz Szilvia tanácsadóval beszélgettünk.

A karrier tanácsadás területén mi az, ami markánsan megváltozott a TÁMOP pályázat ezelőtti gyakorlatához képest?

Külön felhívnám arra a figyelmet, hogy Irodánkban nem csak karrier tanácsadáson vehetnek részt a hallgatók, hanem önéletrajz és motivációs levél tanácsadáson is, illetve minden olyan ismerethez kötődő információs tanácsadáson, amelyben mi vagyunk az illetéke-

A karrier tanácsadást irodánk munkatársai közül egy ember végez jelenleg, ez a mi szakmánk talán csúcspontja. Ide igen összetett ismeretre van szükség, mind pszichológiailag, mind pedig az adott szakmákat illetően. Ez a tanácsadásnak egy olyan speciális műfaja, ami nem egy, hanem minimum három alkalomból áll. s folyamatosan olyan irányított

beszélgetést, feladatokat végzünk, amely elősegíti és rávezeti a hallgatót, hogy milyen kompetenciáit kell még fejlesztenie és milyen lépéseket kell megtegyen annak érdekében, hogy kitűzött céljait elérje.

A karrierszolgáltatás területén – most a TÁMOP 4.1.1. kapcsán – milyen konkrét változások, fejlesztések tör-

A TÁMOP 4.1.1. projektnek

köszönhetően lehetőségünk volt a Karrier Iroda honlapjának fejlesztésére, aminek köszönhetően egy teljesen új, dinamikus és fiatalos arculatot sikerült megvalósítanunk. A tartalmi hátteret szintén a TÁMOP pályázat keretében egy tudásbázissal és a közeljövőben egy CV generátorral bővítjük, hogy azok a hallgatók és végzettek is hozzájussanak a karrierépítésükhöz szükséges információkhoz, akik nem tudnak valamilyen oknál fogva személyesen bejönni irodánkba.

Milyen szakemberek segítségét lehet igénybe venni az Irodában?

A Műegyetem Karrier Irodájában az irodavezetőn kívül két szenior, két junior tanácsadó és egy asszisztens dolgozik. Vannak olyan feladatok, amelyeket mindenki el tud látni, de természetesen a munkatársak között munkamegosztás van, így van olyan, aki kifejezetten a magyar és idegen nyelvű próbainterjúkra, van aki pedig a tréningekre, AC-kra és

tanácsadásokra van kiképezve.

Országos viszonylatban mennyire jó a BME Karrier Iroda?

Irodánk az egyik legnagyobb létszámban és legaktívabban működő Karrier Iroda az országban. Ez azt jelenti, hogy ilyen méretű Állásbörzét és azt megelőző Felkészítő Napok programsorozatot sehol máshol nem szerveznek, mint mi. Fontos megemlítenem, hogy a Felkészítő Napok programjai évről évre gyarapodnak, hiszen egyre nagyobb létszámban látogatják egyetemünk álláskeresői ezt a rendezvénysorozatot. A TÁMOP 4.1.1. pályázatnak köszönhetően idén ősszel már kétszer annyi AC-t tudtunk tartani, mint idén tavasszal. A látogatók igényeinek megfelelően pedig speciális, kifejezetten műszaki és gazdasági területre specializáltakat is tartottunk. Illetve év közben is folyamatosan elérhetőek vagyunk a hallgatók és a cégek számára is!

SZABÓ MÁRTA

DPR tapasztalatok

Diakkozpont igazgatója és Gál-Ignácz Szilvia, a Karrier Iroda referense egy sajtótájékoztató keretein belül ismertették a BME TAMOP 4.1.1 projekt során megvalósult szakmai konferenciák és egyeztetések tapasztalatait.

Szabó Imre elmondta, hogy a BME Diplomás Pályakövetési Rendszer (DPR) szakmai kapcsolattartásának céljai között szerepel a TÁMOP projektben résztvevő felsőoktatási intézményi szervezetek (karrier irodák) egymás közti, illetve a központi DPR-t irányító szervezettel (Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.) való információáramlás megvalósítása. Ezenkívül fontosnak tartják a TÁMOP projekt keretében végzett DPR kutatások főbb eredményeinek és tapasztalatainak egymásnak történő bemutatását és ezek megvitatását. A DPR kutatások módszertani, lebonyolítási tapasztalatai alapján fejlesztési lehetőségeket határoznának meg a kutatások hosszú távú működtetésének segítése érdekében.

A DPR szakmai egyeztetések és fórumok

2011. november 10-én **Szabó Imre**, a tapasztalatai alapján a pályakövetési kutatások eredményeinek vizsgálata szempontjából fontos a több éven keresztül stabil és egységes módszertan (főként kérdőív és kérdezési módszerek) kialakítása, ami mind az intézményi, mind a központi szervezet munkáját segíti. Megtudtuk, hogy az intézmények által, a TÁMOP 4.1.1 projekt keretében vállalt DPR kutatási rendszer felépítését, és a központi DPR kutatásokhoz való kapcsolódását (főként a kutatásokban szereplő kérdéskörök esetében) hasznos lenne átgondolni annak érdekében, hogy javuljon a kutatással kapcsolatban begyűjtött információk felhasználhatósága, összehasonlíthatósága. Érdemes lenne megismerni és megismertetni az intézményi "jó gyakorlat"-okat a DPR kutatások adatainak intézményen belül és kívül az illetékes döntéshozók, illetve a média felé irányuló kommunikációjában, mivel ezek fontos szerepet töltenek majd be a TÁMOP projekt fenntartási időszakában elvégzett kutatások sikerességében.

> A DPR kutatások hosszú távú sikeres működtetése érdekében szükséges az országos egyeztetési lehetőségek kialakítása, ahol a felsőoktatási intézmények, az országos DPR működtető

Educatio NKft.-t és a TÁMOP közreműködő szervezetek megvitathatják a kapcsolódó szakmai és szervezési kérdéseket, javaslatokat.

MARKOVITS ZITA

Lyukasórás testmozgás a geometriai középpontban

Bizonyára akad még olyan hallgató a Műegyetemen – rajtam kívül is –, aki homályosan, de azért emlékszik még a Sportközpont látványterveire a Műhely 2008-as egyik számából. Az akkori tervek értek el november elején a végső megvalósítási szakaszba, tudtuk meg **Andor György** általános rektorhelyettestől.

A Sportközpont építészeti látványtervei már 2008 őszére elkészültek, ezért is elszomorító, hogy ennyire elhúzódott az építési szerződés megkötése, a kivitelezés elkezdése. Az építési tenderre közel tíz cég jelentkezett, amelyek többfordulós versenyeztetésen estek át. Mivel a beruházás összértéke megközelíti az egymilliárd forintot, érthetően komoly verseny dúlt a munka megszerzéséért, és sajnos a szereplők folyamatosan megtámadták egymás ajánlatait, hosszan elnyújtva így e versenyeztetési procedúrát. "A projektet szinte minden elképzelhető esemény hátráltatta, a közbeszerzési kálvária előtt még az is kiderült, hogy az épület tervezési jogosultsága időközben egy magáncég tulajdonába került, így az első programterveket készítő tervezői csapat már csak közreműködőként tudta folytatni munkáját", tette hozzá a rektorhelyettes úr. A versenyből végül a Laki Zrt. került ki győztesen, akik a szerződés aláírását követően hamar munkához is láttak. A helyszínen saját szemünkkel is megbizonyosodtunk arról, hogy az építkezés elkezdődött. Első fázisban bontási és romeltakarítási feladatokat végeznek, amelyek várhatóan november végére le is zárulnak. Ezután kerülnek kialakításra a hatalmas öltözőblokk mellett a tornatermek, a focipálya, a küzdősport-terem, az edzőterem részek, a falmászóterem és a squashpályák. A Sportközpontot befogadó ÉL épület Dunával átellenes oldalán és alagsorában az Építőmérnöki Kar, az Építészmérnöki Kar és a Közlekedésmérnöki Kar laboratóriumai továbbra is üzemelnek majd, természetesen teljesen elszeparáltan. A Sportköz-

pontoknak új, külön bejárata is nyílik, a Z épület bejárata mellett, a Bertalan Lajos utcáról.

A műszaki átadás májusra, a beüzemelés júniusra és a Sportközpont komplett átadása pedig júliusra várható, így a hallgatók szeptembertől már e létesítményen belül is teljesíthetik a kötelező testnevelés órákat, és persze sportolhatnak ezeken kívül is. Az eredeti ötletet a számos nyugati minta ihlette, ami Magyarországon egyedülálló lesz: a lyukasórás testmozgás feltételeinek megteremtése. A Műegye-

temen a hallgatók általában kétórás blokkokban rendelkeznek szabadidővel, amennyiben egy órájuk elmarad vagy a következőig szünetük van. Ebbe az időbe kell majd beleférnie az átöltözés, a testmozgás és visszaöltözés, amely megvalósíthatatlan úgy, ha a sportlétesítmény nem percek alatt elérhető távolságban van az oktatási épületektől. Ezért került a Sportközpont a BME majdnem pontos geometriai középpontjába. Az előzetes tervek szerint naponta kétezer ember egyórás testmozgását hivatott a létesítmény ellátni. Erről a korszerű beléptető rendszer, portaszolgálat, modern vizesblokkok, zárható szekrények és szorgos személyzet fog majd gondoskodni. "A létesítmény most már el fog készülni, innentől viszont már minden a szervezésen múlik majd" – jelentette ki Andor György. A Műegyetemen e létesítménnyel kapcsolatos döntéseket alapvetően a Sportbizottság hozza, rajta keresztül persze az egész egyetemi vezetés és az EHK képviselői is. A Testnevelési Központ szerepe is kiemelt persze, amely az egyetemi testnevelési órákat szervezi, a Központ irodái is a Sportközpontba költöznek, így a létesítmény működésének alapvető meghatározói az itt dolgozó testnevelő tanárok lesznek. A pályák foglalási rendszere és az edzőgépek használati módja még kialakítás alatt van,

de az már világos, hogy mindent megtesznek majd azért, hogy megfelelően ki lehessen használni a komplexumot, ezzel együtt pedig elkerüljék a túlfoglalásokat és a várakozásokat.

Mivel az átalakítást követően a beruházásnak fenntartható kell lennie, az előzetes elképzelés szerint a hallgatók elsősorban a délelőtti és kora délutáni órákban (8-14-óráig) jelentősen kedvezményes áron – néhányszáz forintért - vehetnék igénybe a helyet, amennyiben a kötelező testnevelési órákon felül szeretnének mozogni. A késő esti órákban minden bizonnyal ismét a hallgatóké lesz a terep, a tapasztalatok azt mutatták, hogy ilyenkor is igen élénkek a sportolásra vágyók csoportjai. Ahhoz, hogy a hallgatói kedvezmények ilyen nagymértékűek lehessenek, valószínűleg a csúcsidőben normál piaci áron a külsősöknek is elérhetővé kell tenni a Spotközpontot. Az intézmény célja továbbá az is, hogy fontos közösségi hellyé is váljon a Központ, amit a tágas terek és egy büfé is segít majd.

"A Sportközpont nyári átadása a 2008-2012-es nagy egyetemi létesítményprogram utolsó igazán látványos eleme, egyben záróakkordja is lesz majd" – jegyezte meg Andor György.

GALI ISTVÁN MÁRK

BME KARRIER IRODA

ÁLLÁSAJÁNLATOK

Gépészmérnök Gyakornok

Feladatok: Erőművi komponens (csapágybak) gyártás területés technológiai feladatok ellátása.

Csapágyházak gyártástechnológiájának készítése - SAP rendszerben. Gépkarbantartási feladatok, gépdokumentációk kezelése. Lean projektekben való részvétel.

Elvárások: gépészmérnöki végzettség angol és/vagy német középszintű nyelvismeret. A fél év után elképzelhető véglegesítés is, azaz mindkét fél elégedettsége esetén főállást ajánlunk a gyakornoknak. A cég: Siemens Zrt.

Jelentkezés: laszlo.farkas@siemens.com

Mechanical design engineer

Tasks: Person will join to our design team in Kecskemet. Projects are related to product design and development. We are operating in the field of subcontracting design and production so there is wide product varia-

tion. 3D modeling, documentation, participate prototype production.

Requirements: Good English knowledge Required qualification: Mechanical engineer Product design knowledge – sheet metal, plastic, machined components etc. Awareness of 3D modeling programs. The company: Mecanova

Fémlemezgyártó Kft *Apply:* allas_951@sc.bme.hu

Acél szerkezet szerkesztő TEKLA (X-Steel)

Feladatok: Acélszerkezetek szerkesztése TEKLA (X-steel) programmal, acél csomópontok tervezése.

Elvárások: Építőmérnöki végzettség, valamint az angol nyelvtudás előny, de nem feltétel!

A cég: Poka 3D Kft *Jelentkezés:* allas_965@sc.bme.hu

PROGRAM

PM Marathon Recruitship Program

Sign up for Philip Morris's unique

development program and learn from the bests! If you are good enough to be one of the most talented 16 applicants, you can participate in the PM Marathon training program to improve yourself to be one step ahead of others. In PM Marathon we develop your skills that are necessary for excellent performance in an exciting, dynamic international environment: achieving results, problem solving, cooperation, building relationships, learning and reflection. You will even get the chance to work with us in the Philip Morris team. Apply to get a once in a lifetime chance to build the career of your dream. Visit www.pmmarathon.hu for more info!

HIRDETMÉNY

A DELPHI elmélyíti kapcsolatait a műszaki felsőoktatással

A Delphi Automotive és tekintélyes budapesti műszaki felsőoktatási intézmények együttműködési megállapodást írtak alá annak érdekében, hogy a vállalat jobban megismertesse fejlett technológiáját és ipari alkalmazásait az autóipar iránt érdeklődő mérnökhallgatókkal.

mernokhaligatokkal.

"Az egyetemekkel folytatott együttműködés hozzásegít minket, hogy a legjobb mérnököket alkalmazzuk gyárunkban," mondta José Goncalves, a Delphi Thermal Hungary Kft ügyvezetője. "Számítunk arra a friss szellemi tőkére, akik segítenek bennünket a balassagyarmati gyárunk folyamatainak javításában, valamint termékeink műszaki színvonalának, illetve a megmunkálási technológiák fejlesztésében szintúgy."

A megállapodások szeptember 28-án az Óbudai Egyetem Gépészmérnöki Karával, illetve október 13-án a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépészmérnöki Karával kerültek aláírásra. Az intézményekkel és a hallgatókkal való együttműködés még az őszi szemeszterben megkezdődik. Azon hallgatók részvételét várják a programba, akik tanulmányaik második felében járnak és gépészmérnöki diplomát fognak szerezni.

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K. I. 82. Tel: 06-1/463-3840, Fax: 06-1/463-3844 E-mail: karrier@sc.bme.hu, Honlap: www.karrier.bme.hu

2011. november 21. műhely ● 5

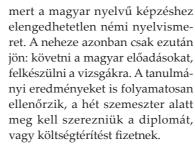
Itt vagyunk a BME-n a világ számos pontjáról

"Hogy hogyan kerültem ide? Remélem, el tudom majd magyarázni" – mondja **Thang**, a vietnami csoporttársam, aki államközi szerződés keretein belül tanul a Műegyetemen.

Ahhoz, hogy külföldi ösztöndíjat kapjanak, pályázniuk kellett az érettségi, a felvételi, illetve az egyetemi eredményeikkel. "Nem is gondoltam volna, hogy kiválasztanak, de végül így történt." Tömérdek ország egyetemei közül választhattak, de nem bármelyik szakot. "Vegyészkarra egyedül Magyarországra jöhettünk, így választottam a BME-t. Ezt később

nem bántam meg: többet kell tanulni, és több a gyakorlati óra, mint otthon, de itt három és fél év alatt szerezzük meg azt a 210 kreditet, amit ott öt év alatt." Vietnamban osztatlan képzés van, és jóval kevesebb időt töltenek az előadásokon, egy átlagos napon körülbelül négy órát.

Ezek után persze nehézséget jelentett megszokni a követelményeket, nem minden sikerült első nekifutásra. A nyelvtanulás sok időt vett igénybe: az első év előtt 8 hónapot töltöttek itt, és magyarul tanultak a Balassi Intézetben. Akinek nem sikerült a vizsga, azok bizony elbúcsúztak kicsiny országunktól,

"Az államközi szerződéses hallgatók a magyar képzésen vesznek részt, kollégiumi férőhelyet kapnak, és hallgatói jogviszonyt létesít velük az egyetem. Rajtuk kívül a tandíjat fizető külföldi diákoknak, és az Erasmus programmal érkező részhallgatóknak van még hallgatói jogviszonya" – ezt már Nagy Gabriellától, a BME-KTH Erasmus iroda, beérkező hallgatókkal foglalkozó referensétől hallom.

Az Erasmus egy, maximum két féléves kint tartózkodás lehetőségét kínálja. Az otthoni egyetemen kell megpályázni a helyet, később az ösztöndíjat is onnan kapják a diákok, és itt semmiért sem kérhetnek tőlük pénzt, tehát sem tandíj sem pótvizsga címén például. Ezzel egyidejűleg aktív féléven kell lenniük a külföldi intézményben, mint ahogy a helyükre átvett hallgatóknak is. Erre azért van szükség, mert az egyetemek a cserehallgató tanulmányát abból a normatívából fizetik, amit a saját diákjuk után kapnak. Ahol költségtérítést fizetett a hallgató, ott e csereprogram ideje alatt is megteszi, hiszen a tanulmányi előmenetele itt is biztosított: a külföldről érkezők egy felmérés szerint 90%-ban el tudják fogadtatni itt megszerzett kreditjeiket. Egy tanévben 300-350 Erasmusos diák tanul a BME-n.

Mivel legfeljebb egy évet töltenek itt, általában az angol képzések kurzusait veszik fel, fakultatívan tanulhatnak magyarul. Ez alól kivételek a határon túli magyar diákok, ők természetesen sok tárgyat hallgatnak az anyanyelvübön

A nem adminisztratív segítséget az irodával együttműködő

Erasmus Student Network adja. Diákszervezetként az első hetekben segítenek albérletet keresni az újonnan érkezőknek, megmutatják a várost, az egyetemet, és csapattá kovácsolják őket. Barátként fogadják a cserehallgatókat, így a legtöbb dologban először hozzájuk fordulnak segítségért, eligazításért.

Az Erasmus kapcsolatok egész Európára kiterjednek; legtöbben Spanyol- és Franciaországból jönnek. A hallgatók általában 15-16 kreditet teljesítenek egy félévben. A bukott tárgyak itt nem járnak szankcióval, de a küldő intézmények egyedileg dönthetnek ennek következményeiről, így előfordulhat, hogy a nálunk elbukott kreditekért az otthoni intézményben fizet valaki.

Erasmus hallgatónak lenni persze sokkal kedvezőbb, mintha valaki tandíjat fizetne. Mégis sokan jönnek hozzánk költségtérítéses idegen nyelvű – elsősorban angolképzésre, mert a Műszaki Egyetem Európai hírű, és színvonalas intézmény. Az angol képzésen mintatanterv szerint haladnak a diákok, mivel általában több tandíjat fizetnek az oktatásért, mint egy átlagos költségtérítéses hallgató. Az Erasmus hallgatók főleg az ő óráikat veszik fel, az ő képzésükbe kapcsolódnak be.

Ilyen Jorge is, aki Spanyolországból érkezett Budapestre. Megerősítette, hogy a BME valóban híres intézmény, igaz, ő csak a második helyen jelölte meg a listáján, de a társai, akik korábban jártak már nálunk, jó élményekkel tértek haza, és dicsérték az oktatás színvonalát. Aztán bebizonyosodott, hogy nem került rossz helyre: egy jól felszerelt laborban végez TDK munkát, és emellett hallgatja a tárgyait.

A kilenc hónap alatt, amit itt tölt, szeretné kipróbálni, hogy hogyan tud egyedül, a családjától távol boldogulni, tapasztalatot szerezni, és alapot teremteni annak, hogy a jövőben minél több országba eljusson – úgy véli, kicsit unalmas mindig ugyanazon a helyen dolgozni. Jelenleg interneten tartja a kapcsolatot az otthoniakkal: ez nem olyan rossz, mint amilyennek elsőre hangzik, és ráadásul csak átmeneti, hiszen két szemesztert tölt itt.

Thangnak kicsit nehezebb a dolga, ő már két éve nem volt otthon. "Néha szomorú vagyok, mert hiányzik a családom. Ilyenkor segít, ha elmegyünk valahová szórakozni az itteni barátaimmal, és az, ha arra gondolok milyen nagy öröm volt megkapni ezt a lehetőséget. Nem szeretnék csalódást okozni azzal, hogy mégsem élek vele."

FEKETE FANNI

VIDÉKI TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

Veszprém A Pannon Egyetemen dolgozói és hallgatói szervezetek is segítik a külföldi diákokat a minél jobb emlékek és a széles körű tudás megszerzésében. Az Oktatási Igazgatóság munkatársai információs kiadvánnyal, hasznos tanácsokkal és gördülékeny ügyintézéssel fogadják az érkezőket. Emellett mind az öt kar saját koordinátort foglalkoztat, akik segítik az ügyintézést és eligazodást, valamint a tanszékeken, intézetekben további mentorokat találhatnak.

A Gazdaságtudományi Kar külön irodát működtet a nemzetközi kapcsolatainak ápolására, tekintettel arra, hogy a számos idegen nyelvű képzésük mellett széleskörű együttműködést folytatnak számos egyetemmel. Kiemelkedően sokan tanulhatnak a Georgikon Karon, Keszthelyen is, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének köszönhetően. Az egyetem a tanulmányok mellett a szabadidő tartalmas eltöltését is támogatja: welcome hetet, tájékoztató napokat, vetélkedőt és kirándulásokat szerveznek. A hallgatói önkormányzat külügyi irodája pedig a diákok oldaláról fogja össze az érkezőket, segít a beilleszkedésben, programok szervezésében. Minden hallgató mellé mentort biztosítanak.

BÍRÓ VIKTÓRIA

Szeged — A Szegedi Tudományegyetemre érkező hallgatók létszáma évről évre növekvő tendenciát mutat, a 2011/2012-es tanév első félévében már több mint 160-an létesítettek jogviszonyt egy vagy két félévre. Főleg Törökországból, Spanyolországból, Olaszországból érkeznek diákok Szegedre. A népszerűség egyik fő oka, hogy az SZTE minőségi képzést biztosít, és előkelő helyen szerepel a különféle ranglistákon, ráadásul a nyugati diákok számára a magyar árak igen olcsónak számítanak. Természetesen az itt vendégeskedőknek nem egyedül kell megoldaniuk a felmerülő problémákat, a nehézségeken az Erasmus Student Network (ESN) mellett az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Külügyi Bizottsága is segít túljutni. Ezek a szervezetek azon kívül, hogy segítenek az adminisztrációs feladatok megoldásában, papírmunkák elintézésében és az albérletkeresésben, különféle programokkal is igyekeznek színesebbé tenni a külföldi tanulók szegedi mindennapjait. Az Erasmuson kívül létezik egy áthallgatást biztosító csereprogram is az SZTE EHÖK szervezésében, melynek segítségével például Máltáról, Grúziából, Ukrajnából és Romániából érkeznek

VARGA TAMÁS OTTÓ

Pécs — A Pécsi Tudományegyetemre évről évre több száz külföldi hallgató érkezik. A Közgazdaságtudományi és az Orvosi Karon például egy tanévben átlagosan 70 cserediák tanul, míg az ÁOK-ra 300-400 elsőéves, külföldi diák érkezik. Utóbbin általában három évig maradnak a külföldiek, majd otthon folytatják tanulmányaikat. Sokan az olcsóbb és magasabb színvonalú képzés miatt választják a PTE ÁOK-t; s az sem utolsó szempont számukra, hogy könnyebb bekerülni a magyar orvosira, mint saját hazájukban. "Nagy részük az Erasmus hallgatói mobilitási programon keresztül érkezik a karra, de vannak, akik karközi, vagy egyetemközi szerződések biztosította lehetőségként választják a pécsi közgázt. A vendéghallgatók mellett a kar angol nyelvű programjain megközelítőleg 20-30 külföldi folytat tanulmányokat. A beérkező hallgatók mindegyikének van mentora, a saját diákjaink közül. A félév elején hivatalos orientációt szervezünk, de ezt a központi Erasmus iroda egyetemi szinten is megtartja. A kulturális programokat egy hallgatói önkéntes szervezet, az EPIC szervezi a cserediákoknak" - árulta el Trombitás Judit, a KTK Erasmus programjának koordiná-

HORVÁTH JUDIT

6 • műhely IX. évfolyam 14. szám

POLGÁRÖRSÉG

A vidék

Magyarországának mozgalma

A piros hetest váró férfi a Blahán, a szomszéd padban ülő csoporttársunk, vagy éppen a MÁV egyik vezető beosztású alkalmazottja. Bármelyikük lehet polgárőr, hiszen a szervezet tagjai éppen olyan hétköznapi emberek, mint mi magunk. Ugyanakkor e testület működéséről, jelenéről és jövőjéről igen keveset tudunk.

Jól példázza ezt az is, hogy egyes felmérések szerint a lakosság mintegy 16%-a gondolja úgy, hogy a polgárőri feladatokat ellátó személyek fizetést kapnak cseppet sem könnyű tevékenységükért –, holott ez koránt sincs így. Ennek ellenére az 1991 óta működő testület ma már nagyjából 87-90 ezer önkéntessel, és mintegy 2150 egyesülettel látja el feladatait – tudom meg Túrós Andrástól, az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ) elnökétől. Sőt, a tagok létszáma évente átlagosan 3500-4000 fővel nő, bár a fluktuáció jelentős. Azonban szükség is van a bővítésre, hiszen az OPSZ célja, hogy a jövőben minden magyar településen legyen, ha nem is önálló polgárőrség, de rendszeres polgárőri szolgálat, ami összesen mintegy 3200 helyi szervezetet jelentene. Ugyanakkor Jász-Nagykun-Szolnok és Hajdú-Bihar megyében már gyakorlatilag 100%-os a lefedettség, melyhez természetesen nagyban hozzájárul az a tényező is, hogy ezeken a területeken főként a nagyközséges, városias településszerkezet a jellemző, ellentétben például Borsod, vagy

tetni egy helyi tagszervezetet. Ennek ellenére a polgárőrség a vidék Magyarországának mozgalma - vélekedik Túrós -, mivel az igazán nagy városokban, mint amilyen például Budapest, sokkal nehezebb egy-egy polgárőrszolgálatot létrehozni és működtetni, azon egyszerű okból kifolyólag, hogy más az emberek hozzáállása. Jelen van például az urbanizált elidegenedés. Ezt a mentalitást viszont remekül ellenpontozzák a nagyobb lakótelepek egyesületei, lévén e területek sok esetben szinte miniatűr városokként működnek. De ugyanígy befolyással van az érdeklődésre és a létszámra az adott térségek közbiztonsága is. Magunk is meggyőződhetünk erről, ha egy pillantást vetünk a térképre. Budapestnél maradva sokatmondó tény, hogy a már javuló, ám még sok esetben negatív példaként említett Dél-Pesti régióban kiemelkedően sok szervezet működik. A XVIII. kerületben tevékenykedik többek közt a Pesterzsébeti Polgárőrség, a Lőrinc Kertváros Polgárőr Csoport, illetve a Havanna lakótelep felügyeletét ellátó Városőrség is.

rófavédelemmel. Ezek jelentőségét mutatja, hogy 2006 óta külön törvény rendelkezik a polgárőrségről, mely évről évre hangsúlyosabb szerepet kap az ország rendvédelmében. A szervezet ugyanis olyan mozgósítható erőt képvisel, mellyel Magyarország a sorkatonai szolgálat megszüntetése óta tulajdonképpen nem rendelkezik, bár számos helyzetben szüksége lenne rá. Tragikus, ám egyben jó példát szolgáltatott erre a tavaly történt vörösiszap-katasztrófa, illetve a legutóbbi borsodi árvizek, ahol a védekezésben mintegy 12 000 polgárőr vett részt. Ezen teljesít-

"az igazán nagy városokban, mint amilyen például Budapest, sokkal nehezebb egy-egy polgárőr-szolgálatot létrehozni és működtetni, azon egyszerű okból kifolyólag, hogy más az emberek hozzáállása"

Egy ilyen összetett és hatalmas testület működtetése és koordinálása természetesen nem egyszerű feladat. Megfelelően lefektetett szabályokat és komoly kapcsomények elismeréséül Pintér Sándor belügyminiszter állta a szavát, és a többi testülettel ellentétben a polgárőrséget nem érintették az idei forráselvonások.

éppen Nógrád megyével. Az ottani 4-500, vagy még kevesebb lelket számláló falvakban ugyanis sokszor nem könnyű megtalálni azt a 10-12 megbízható embert, akik képesek és hajlandóak működ-

lati hálót igényel. Szerencsére hazánkban erre sem lehet panasz. Az OPSZ-nek együttműködési megállapodása van a Belügyminisztériummal, a rendőrséggel és jó kapcsolatot tart fent a kataszt-

A teljes képhez persze hozzátartozik, hogy nem is igazán van csökkenthető összeg. A kormányzat ugyan évente mintegy 800 millió forinttal támogatja az OPSZ működését, de ennek harmada a

tagok oktatására és az adminisztratív költségekre megy el. Tehát egy-egy egyesület mindössze 250 000 forint működési hozzájárulásra számíthat évente. A nullszaldós működéshez azonban évente országos szinten 2,5 milliárd forintra lenne szükség, vagyis az év nagy részében a polgárőrségek tagjai teljes mértékig saját költségükre, saját eszközeikkel látják el önként vállalt feladatukat.

Mindez pedig teljességgel egyedülálló a világon, mondhatni hungarikum –, folytatja Túrós. Így eshetett meg, hogy neves amerikai kriminálpszichológusok tanulmányozták a szervezet működését, de megindult a testület ötletének egyfajta exportja is. Jelenleg Lengyelországban Kassa és Katowice környékén folynak kísérletek a rendszer meghonosítására, valamint Olaszországban jött létre hasonló, ám főként a nyugalmazott rendőri állományra épülő szervezet.

Itthon is próbálkoznak a polgárőri tevékenység kiterjesztésével. 2002 decemberében alakult meg a Debreceni Egyetem saját polgárőr szervezete – árulta el Szabó Béla, a cívisváros Állam- és Jogtudományi Karának volt dékánja, az egyesület koordinátora. Ennek előzménye az oktatási intézmény és a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság között létrejött együttműködési megállapodás volt, melyben a felek vállalták, hogy közösen javítják az egyetemnek és környékének közbiztonságát. E feladatokon viszont hamar túllépett az új egyesület. Egyre többször tartott bűnmegelőzési előadásokat, és biztosított fontosabb rendezvényeket a campus területén.

De kikből, és miért lesz egyáltalán egyetemi polgárőr? Mindkét kérdésre igen nehéz egyszerű választ adni, ugyanis a csapat összetétele igen vegyes. Tagjai például tanárok is, de további egyetemi munkavállalók is beléptek már. Azonban döntően hallgatókkal találkozhatunk a szervezet soraiban, főként az Állam- és Jogtudományi Karról. Ez persze nem meglepő, hiszen a hallgatók nagy része szerette volna valamilyen formában a gyakorlatban is megtapasztalni mindazt, amiről az előadásokon tanult, és erre a polgárőrség remek lehetőséget

biztosít. Ráadásul mindezt kellőképpen ellenőrzött formában, ugyanis a jogszabályok értelmében a rendőrségnek egyfajta felügyeleti szerepe van, hogy az egyes egyesületek ne szabadcsapatokként működjenek, noha voltak különböző mozgalmak, melyek ebbe az irányba tendáltak. Gondoljunk csak a feloszlatott Szebb Jövőért Polgárőr Egyesületre, amelynek tagjai több törvényt is megszegtek. Szerencsére azonban a lakosság nem azonosította ezt a testületet az OPSZ tagszervezeteivel, és továbbra is bíznak és számítanak a

POLGÁRÖRSÉG

hazai polgárőrségekre. Sajnos hiába, ha az anyagi lehetőségek elégtelenek. Így történhetett Debrecenben, hogy az egyetemi szervezet pénzügyi gondok miatt kénytelen volt beleolvadni a Debreceni Kertségi Kiemelkedően Közhasznú Polgárőri Egyesületbe, majd szolgálati gépkocsiját is leszerelni. De amint Szabó Béla elmondta, az igény továbbra is fennáll, így feltett szándékuk két éven belül ismét önálló szervezetté válni. Emellett több vidéki nagyváros – mint például Miskolc és Szeged – felsőoktatási intézménye is érdeklődik a megszerzett tapasztalatok iránt, és saját, hasonló egyesület felállítását tervezi.

Mit várhatunk tehát az egyre nehezebb gazdasági helyzetben? Ahogy Túrós András elmondta, a 2012-es évben az idősek védelmét tűzik zászlajukra, ugyanis elszaporodtak az egyedül élő, nyugdíjas korú személyek ellen elkövetett bűncselekmények. Így fokozott figyelmet fordítanak majd a tanyavilágra, de a pénzügyi keretek függvényében bevezetésre vár egy mobiltelefon-alapú segélyhívó rendszer kiépítése is, melynek készülékein egyfajta SOS gombbal azonnali polgárőri, körzeti megbízotti segítséget kérhetnek a bajbajutottak. A legjobb természetesen az lenne, ha feleslegessé válnának az efféle megoldások és egyesületek. Mivel azonban ez egyelőre utópia, reméljük az anyagi és eszközalapú (mint például a gépkocsik) támogatások bővülésével és további önfeláldozó emberek belépésével tovább fognak javulni a szervezet eredményei, és így az egész ország közbiztonsága is.

KUNOVICS GERGŐ

2011. november 21. műhely • 7

Válaszd te is a magyart! Na, d

A növekvő globális kereskedelem, illetve az egységes európai belső piac rövid idő alatt gyökeresen megváltoztatta – legalábbis eredet szempontjából –, a hazai vásárló fogyasztói kosarát. Sokszor már fel sem tűnik, hogy lengyel sajtot vagy török TV paprikát emelünk le a polcról, noha ugyanazon termékből hazait is vehetnénk – igaz, olykor drágábban. A választás azonban a mi kezünkben van, ha egyáltalán tudunk választani. Ugyanis nem olyan egyszerű megállapítani egy termékről, hogy hazai-e, mint amennyire elsőre tűnhet.

Ami a háztartási és élelmiszeripari termékeket illeti, patriotizmus ide vagy oda, a legfrissebb kutatások szerint a származási helynél – érthető módon – fontosabb szempont az ár: a hazai vásárló akkor választja a magyar terméket, ha az egy árban van az import cikkel. Márpedig - a kisebb feldolgozott mennyiség miatt - sok esetben drágább a hazai élelmiszeripari termék, ezenkívül az itthoni beszállítók számára a nemzetközi áruházláncok árrése és a polcpénz rendszere is versenyhátrányt okoz. Örvendetes tény azonban, hogy a tudatos vásárlók köre hazánkban is egyre bővül, arányukat a Budapesti Corvinus Egyetem közelmúltbeli kutatása 10%-ra teszi. Az elmúlt időszakban a fogyasztóknak egyre fontosabbá vált, hogy hazai árut vásároljanak: mi sem jelzi ezt jobban, minthogy ezt a vonzerőt felismerve az utóbbi években bizonyos áruházláncok többször használták megtévesztően a magyar eredetre utaló szimbólumokat portékáikon.

Sajnos a termékek eredetének megállapítása a hétköznapi vásárló számára nem egyszerű feladat. Sokan a vonalkód megvizsgálását ajánlják, ugyanis ha 599-cel kezdődik, akkor általában magyar termékről van szó, ha nem ezzel a számmal, akkor külföldiről. (De a hangsúly az általában szón van, ugyanis itt is lehetnek kivételek.) Nem könnyíti meg az eligazodást az sem, hogy számos nagy múltú, sokak által magyarnak vélt márka – így például a Piros Pöttyös Túró Rudi, a Sió gyümölcslé, vagy a Globus konzerv - valójában már külföldi cégek tulajdonában van. Magyar eredetet jelző védjegyekből sincs hiány – legalább fél tucattal találkozhatunk az üzletekben –, csak éppen nem minden esetben ismert, milyen kritériumok alapján döntik el egy-egy termék "magyarságát". Kevesen tudják, de például a Kiváló Magyar Élelmiszer védjegy alkalmazásához pusztán annyi is elegendő, ha az adott terméket Magyarországon csomagolták, ami azért jóindulattal sem nevezhető hazai termelésnek.

Ugyanakkor megjelentek a piacon a külföldi jelmezbe bújt hazai termé-

kek is. Philosophy of Sherpa, Saxoo London, Devergo stb.: bizonyára sokaknak meglepő, hogy ezek a márkanevek a látszattal ellentétben hazai termékeket takarnak. Hogy miért terjedtek el az itthoni eredetet finoman szólva sem reklámozó brandek, azt alighanem senki olyannak nem kell magyarázni, aki a kilencvenes években volt iskolás, és osztálytársai minden újonnan vásárolt ruhadarab márkajelzését gondosan mustra alá vették – ott van-e az a bizonyos pipa vagy a három levél? A magyar márkanév a rendszerváltás után sok esetben

cikivé és – okkal, vagy ok nélkül – a rossz minőség szinonimájává vált. Megbecsültsége a kínai másolatokkal vetekedett, így a hazai ruhagyártók olaszos, angolos hangzású nevekkel próbáltak a vevők sznobizmusának kedvezni. Mivel ebben az iparágban az érték jelentős részben "fejben dől

Magyar Termék Nagydíj a legjobbaknak!

Hogy mi a közös a Fonyódi Ásványvízben, a Sulinet Digitális Tudásbázisában, a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.-ben, a Pick téliszalámiban, a Suzuki Splash személygépkocsiban, a 77 Elektronika Műszeripari Kft. D-Cont vércukormérő készülékében vagy éppen a Zsindelyes szőlőpálinka termékcsaládban? Az, hogy mindegyik büszkélkedhet azzal, hogy elnyerték a legrangosabb hazai termék elismerést, a Magyar Termék Nagydíjat.

Összesen 284 olyan termék létezik, amely a díj fennállásának 14 éves létezése óta megfelelt a pályázat szigorú követelményrendszerének, több lépcsőből álló vizsgálati és tanúsítási eljárásának, valamint a rendszeres utóellenőrzéseknek. A díj adományozásának elsődleges célja a magyar gazdaság élénkítése, egy minőségi verseny életre hívása, valamint az ebben a versenyben sikeresen szereplők piaci munkájához, exporttevékenységéhez való támogatás nyújtása. Másodsorban a fogyasztók tájékoztatásának is kiváló eszköze a Magyar Termék Nagydíj embléma, ami a piacon használt, hasonló tartalmú, de sokszor ellenőrizhetetlen kritériumrendszerű védjegyek közül kiemelkedik megbízhatóságával.

A kitüntető cím és a vele járó védjegyhasználati jog azon termékeknek és szolgáltatásoknak adományozható, amelyekben az eredetiség, az innováció, az esztétikum és a minőség párosul a hazai előállítással. Fontos megjegyezni, hogy a díjat a pályázatot benyújtó adott termékek és termékcsaládok nyerhetik csak el, és az nem terjed ki a vállalkozás egész termékpalettájára. A díj magas szakmai színvonalának elismertségét mutatja, hogy idén a pályázók 80%-a már csak olyan termékét jelölte, ami meg is felelt a magas követelményeknek. Míg 1998-ban csupán 12 nagydíjat osztottak ki, addig idén már több mint háromszor annyit, összesen 39 díszoklevelet, és egyedileg tervezett trófeát adtak át szeptember 1-jén az Országház Felsőházi termében.

A díjazottak 13, tevékenység szerinti pályázati főcsoportból kerültek ki, ami a változatos termékskálát garantálja. A legnépesebb csoport ebben az évben is az élelmiszerek témaköre volt, ami a díjak 28%-át söpörte be, de elektromos alkatrészeket, orvosi eszközöket, ruházati termékeket vagy éppen háztartási gépeket is találhatunk a győztesek között. A vállalatok nagyságát és elhelyezkedését tekintve is változatos képet láthatunk: a mikrovállalkozásoktól kezdve a multikig terjed a díjazottak köre, amelyeknek egyharmada Budapestről, kétharmada vidékről pályázott. Látható tehát, hogy bárki, bárhonnan, bármilyen termékével vagy szolgáltatásával elnyerheti a díjat, két feltétel van csupán: legyen magyar, és legyen kiváló minőségű.

KOCSIS BRIGITTA

Hűtőház és banánüzem

Spanyol alma, görög narancs, kínai paprika. A globalizált élelmiszer-piacnak hála ma már nem jelent gondot, hogy bármely évszakban friss – vagy legalábbis annak tűnő – zöldséget, gyümölcsöt fogyaszthassunk. De egészségesek ezek az ételek? Vagy ami még nagyobb kérdés: miként hat mindez bolygónkra?

e hogyan?

el", azaz divat és presztizs kérdése, ezek a ruhák nem egyszer a nyugati világmárkákéval vetekedő árakért kelnek el a mai napig. A Tisza cipőnek a retró-láz idején induló diadalmenete azonban megmutatta, nem csak "álkülföldiként" lehet a piacon érvényesülni, hazai márka

is lehet újra menő és szerethető.

A termékek eredete iránti tájékozódást, a tudatos választást megkönynyítendő, a kormány a közeljövőben tervezi elfogadni a magyar termék rendeletet, mely megszabná, milyen feltételekkel használhatóak a magyar származási helyre utaló jelzések: például hány százalékban kell ehhez egy adott élelmiszernek magyar alapanyagokból állnia. A készülő jogszabálynak azonban összhangban kell lennie az uniós joggal is. Ősszel várható továbbá a hungarikum-törvény elfogadása is, amely a tanúsító védjegy használatát szabályozza majd, hogy valóban csak azokat a termékeket hirdethessék hungarikumként, amelyek – egy szakmai bizottság értékelése szerint a magyar nemzeti örökséghez tartoz-

Aki azonban nem akar várni a rendeletek elkészültéig és bevezetéséig, hanem már most a tudatos, hazai terméket preferáló vásárlók körébe akar tartozni, annak ajánlom a www.magyar-termekek.hu weboldalt, ahol termékkategóriákra lebontva találhat felsorolást a valóban magyar gyártókról. Bár a lista nem teljes körű, azért hasznos támpontot adhat azoknak, akik vásárlásaikkal a hazai termelést kívánják támogatni.

BALOG DÁNIEL

Köztudott tény, hogy a hosszú szállítási idő miatt egyes gyümölcsöket még éretlenül szüretelnek az ültetvényeken, hogy azok addigra legyenek éppen megfelelőek, mire az áruházak polcaira kerülnek. Az azonban már kevésbé közismert, hogy miként történik ez.

A legjellemzőbb, hogy az adott élelmiszert – például a banánt – lehűtik, így késleltetve a bomlási folyamatot. Az áru ezután úgynevezett érlelő-üzemekig utazik, ahol a kényszerérlelési eljárás során etiléngázzal kezelik, hogy 4-5 nap múlva elérje kívánt állapotát. Ilyen banánüzem található például a

budapesti Nagybani Piacon, a Gyöngyös melletti Nagyréden, vagy éppen Hegyeshalomban. De elterjedt módszer a vegyszeres fürdő is, melynek ellenben hátránya, hogy a különböző kemikáliák ezt követően alapos mosással sem távolíthatóak el az ételről. Ez persze nem jelenti azt, hogy közvetlen veszélyben lennénk, ugyanis az esetek mindöszsze 1-2%-ában mutatnak ki a vizsgálatok a határértéknél több szermaradványt.

Emellett ez a logisztikai rendszer meglehetősen magas szén-dioxid kibocsátással jár, vagyis étkezési szokásaink jelentős környezetterhelést jelentenek. Viszont a hazai, üvegházas termények előnyben részesítése sem minden esetben megoldás, lévén e kertészetek fűtése és kiszolgálása adott esetben még több energiát emészthet fel. Ezért a magyarnál tudatosabb fogyasztói kultúrákban igen fontos szempont az egyes élelmiszerek ökológiai lábnyoma. Így például Angliában jellemző, hogy a csomagoláson feltüntetik az adott portékára eső fajlagos CO₂ kibocsátást.

Mi tehát a tanulság? A jelenlegi élelmezési rendszert felszámolni egy csapásra nem lehet, és nem is feltétlen érdemes, de nem árt ellesni nagymamáinktól néhány befőzési trükköt, hiszen kompóttal is védhetjük a környezetet.

KUNOVICS GERGŐ

MEGKÉRDEZTÜK

Te figyelsz arra, hogy magyar terméket vásárolj?

Tóth Ágnes Anna Főként az élelmiszerek esetében törekszem arra, hogy hazai termékeket vásároljak. Ruházatnál és egyéb árucikkeknél pedig amúgy is inkább az

import a jellemző, nem is beszélve arról, hogy a magyar öltözékek nagy részét szinte megfizethetetlennek tartom. Szerencsére az ételekre ez egyre kevésbé igaz.

Tamás Iván

Általában figyelek arra, hogy magyar árut vegyek le a boltok polcairól, de be kell vallanom, hogy nálam az ár a fő szempont, amikor vásárolok.

Viszont ha két azonos minőségű és árú termék közül választhatok, akkor minden esetben a hazait részesítem előnyben, bármilyen portékáról legyen is szó.

Tánczos Gábor

Nekem teljesen mindegy, hogy honnan származik az adott áru. Ez persze nem azért van, mert ne lennék tudatos vásárló, csupán mások a prefe-

renciáim. Egyébként az élelmiszerek esetén általában olyan termékeket fogyasztok, amiket hazai termelőktől, szereznek be az áruházláncok és a kereskedők.

Sipos Dániel

Leginkább az árcédula alapján szoktam választani. De a hazai boltokban szerintem odafigyelés nélkül is többségében magyar élelmiszerek kerül-

nek az emberek kosarába. Ugyanakkor, ha két azonos árú és minőségű portéka között kell döntenem, akkor néha-néha megnézem, hogy melyik készült itthon. Műszaki cikkek esetében viszont egyértelműen a márka az, ami számít.

Ladiszlai Réka

Kifejezetten nem keresem a magyar termékeket, noha eddig mindegyikkel meg voltam elégedve, amin ott volt a jól ismert embléma.

Persze, ha változatlan minőség mellett olcsóbbak volnának, akkor tudatosabb lennék ezen a téren, bár ez nagyban függ attól is, hogy milyen áruról van szó. Az élelmiszerek esetében mindenképpen figyelnék, de hazai kozmetikumot például hiába keresnék.

Túri Lilla

Igen, általában meg szoktam nézni, hogy mi honnan származik, és inkább hazait veszek, mint külföldit, mert úgy gondolom, hogy ezzel jót teszek

az itthoni embereknek. Persze, ha óriási árkülönbségek vannak, és a magyar a drágább, akkor egyetemi hallgatóként sajnos nem engedhetem meg magamnak, hogy azt válasszam. Ez főleg a zöldségek, a gyümölcsök és a tejtermékek esetében igaz.

Ó n o d i - S z ű c s Zoltán

Nálam egyrészt az ár a döntő szempont, ha vásárlásról van szó. Másrészt az is fontos, hogy már általam ismert árukat vegyek,

mivel nem szeretek kísérletezni, és adott esetben pénzt kidobni az ablakon. Úgyhogy ha valamivel elégedett vagyok, ahhoz általában ragaszkodom. Bár előfordult már, hogy két azonos árú portéka közül inkább kipróbáltam a magyart, de szerencsére eddig nem bántam meg.

Csorba Rajmund

E tekintetben nem tartom magamat tudatos vásárlónak. Gondolom, nem mondok újat azzal, hogy mint sokan másoknak, nekem is az ár a meghatározó. Vannak azonban termékek, ahol a márka fontosabb. Tipikusan ilyesmi számomra a ruházat. De a hétköznapi fogyasztási cikkeknél egyáltalán nem figyelek a márkára vagy a származási helyre, csupán bemegyek a közértbe és leveszem a polcról, ami kell.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KUNOVICS GERGŐ FOTÓK: HÁMORI ZSÓFIA

Minden fénylik, ami hazai?

A protekcionizmus egy olyan kereskedelempolitikai irányzat, aminek célja a hazai ipar, a hazai termelők támogatása és védelme a külső piaci hatásoktól. Mit jelent ez a gyakorlatban? Hogyan tudja az állam védeni a Tisza cipőt, a Detki kekszet, vagy a magyar őstermelőket? Egyáltalán szabad a hazait előnyben részesíteni, és kiemelni a többi termék közül egy szabad versenyes kapitalizmusban?

Korábban a vidék a megtermelt nyersanyagot és az ebből készített termékeket elsősorban saját fogyasztásra állította elő, és a fölösleget érhető okokból a lehető legközelebb adta el a piacon. Mivel a kor technikai szintje nem tette lehetővé a távoli áruszállítást, a kereskedő nem tudta túl messze vinni a megvett terméket, így az az országon belül maradt. A technika fejlődésével azonban fajlagosan egyre olcsóbb lett a szállítás, főként nagy tételekben, így kialakult a mai rendszer, azaz simán ehetünk spanyol dinnyét, pedig nálunk is terem, vagy ihatunk cseh tejet, pedig bővelkedünk szarvasmarhában.

A magyar áruk vásárlása mellett szól, hogy támogatjuk vele a hazai termelőket, akik jövedelmük után adóznak, így növelve az állam bevételeit, amit azután elkölthet ránk. Másodlagos hatás, hogy a termelők ebből kifolyólag több munkavállalót tudnak foglalkoztatni, ami csökkenti a munkanélküliséget és a szociális kiadásokat, illetve fizetőképes keresletet generál más termékekre is. Ezzel ellentétben áll a hipermarket láncok érdeke, hogy a lehető legolcsóbban szerezzék be az árut, ami nem feltétlenül igaz a hazai termékekre. Ha külföldi cikkre esik a választásunk, akkor annak a termelői ára kikerül az ország gazdaságának vérkeringéséből, hiszen a külföldi termelő

zsebében landol, csupán az áru után fizetett általános forgalmi adó gyarapítja a magyar államot. Egy másik vetülete a dolognak, hogy ha nem adunk teret a gazdasági versenynek, akkor a külföldi cégek elmennek az országból, ami azzal jár, hogy nem lesz annyi munkalehetőség, illetve nem fizetnek adókat, járulékokat az államkaszszába a tevékenységük és a munkavállalóik után. Ezenkívül más országok ugyanezt a magatartást vennék fel a magyar árukkal szemben, azaz nem tudnánk külföldre szállítani hazai termékeket, ami a gazdaságunkra katasztrofális hatással lenne.

A mostani világgazdaságban – bár negatív felhanggal emlegetik – nem az a kérdés, alkalmazunk-e protekcionizmust, hanem hogy mennyire és milyen eszközökkel. Ilyenek lehetnek a védővámok (magas vámokat szedünk az országba érkező külföldi termékek után), a kontingensek (csak egy bizonyos mennyiségű külföldi árut engedünk be az országba), a szubvenciók (a hazai termelők állami támogatása), vagy egyéb devizapolitikai eszközök (a hazai termékeknek kedvező, az importnak kedvezőtlenebb árfolyam politika). Elvileg az Európai Unió tiltja a protekcionizmust, de valamilyen enyhébb formában szinte minden tagállam használja, és az unió is alkalmaz korlátozásokat, például a távol-keleti termékekkel szemben.

BOROS MIKLÓS

NÉZŐPONT

Sör, buli satöbbi

Olyan sovány vagy édes lányom, hogy kihallatszik, ha magadban beszélsz! Eszel te rendesen az egyetemen? – csapja össze minden vasárnap ször-

nyülködve a kezét a nagymamám.

A válaszom persze nem érdekli, addig nem nyugszik, míg a húslevest a legutolsó cseppig ki nem kanalazom a tányéromból. Pedig egy ideje az igenlő válaszom tényleg őszinte, ugyanis mióta felfedeztem, hogy az egyetem közelében lévő újonnan megnyílt klubban meleg ételhez is juthatok (ráadásul két sajtburger áráért) tényleg rendesen eszem.

Eddig ugyanis én is a meki-csokiautomatasulibüfé hármas bűvkörében éltem. Ezek voltak azok a helyek, ahol viszonylag olcsón valami ehetőt vásárolhattam ráadásul még a következő órámra is sikerült időben beérnem. Mostanáig.

Hiszen az utóbbi időben gombamód megszaporodtak az egyetemistáknak fenntartott (de a külsősök számára is nyitva álló) klubok, szórakozóhelyek. Valamiért kifejezetten jó üzlet lett ránk építeni egy vállalkozást, csakhogy ez esetben kivételesen mindenki jól jár (még mi is). Az egyetemi klubok számára ugyan a fiatalok kisfogyasztó, ám nagy létszámú vendégkört biztosítanak, miközben a diákok igénye – azaz, hogy saját közegükben, pénztárcájukhoz igazodó árakon szórakozhassanak – is kielégítődni látszik.

Ha valaki betéved egy ilyen klubba, rögtön feltűnik, hogy nem hagyományos vendéglátó egységről van szó. A fiatalos dizájn és a hanyagul modern bútorok mellett, a mackónadrágos "éppcsakegysörreugrottamle" és az utcáról betévedt "kávévalalaptopbamélyedő" vendégek is az állandó berendezés részét képezik.

Az sem mindegy, melyik napszakban

érkezünk egy-egy ilyen klubba. Ezek ugyanis reggeltől délutánig egyfajta menzaként üzemelnek, majd délutánra tanulószobává és népszerű találkahelylyé alakulnak, estére pedig jó hangulatú bulik helyszínéül szolgálnak. A kihasználtságuk szinte százszázalékos, nem is beszélve arról, hogy például a hétvégére vagy szünetekre hazautazó egyetemisták könnyűszerrel helyettesíthetők a külsős nagyközönséggel.

A klubok népszerűségét az állandó italakciók mellett talán az garantálja, hogy itt mindenki barátok közt érezheti magát, kötetlenül bulizhat, jó hangulatban, olcsón élhet közösségi életet akár még mackónadrágban is.

HARMATI JUDIT

NÉZŐPONT

Fedél nélküli élet

Beköszöntött a tél és az ember szíve elszorul, ha aluljáróban, kapualjban fekvő hajléktalanokat lát. Mi lesz velük, vajon sikerül-e nekik valahol átvészelniük a hideg hónapokat, vagy sokan közülük ebben az évben is az utcán fagynak halálra? A hajléktalan szállók már most tele vannak, és gondoljunk

azokra is, akiknek ugyan van fedél a fejük felett, de a fűtést már nem tudják kifizetni...

Ez a probléma minden lakóhelyet, de különösképpen a fővárost érinti, ahol a vezetés egyelőre elzárkózik attól, hogy a szociális munkások segítségén túli forrásokhoz nyúljon. Ráadásul egyre több hírt hallani arról, hogy onnan is elüldözik a hajléktalanokat, ahol átmeneti időre sikerül meghúzódniuk, tekintettel a városképre és a felhalmozódó szemétmennyiségre, melyet maguk után hagynak.

Mindez azonban csak még jobban ellehetetleníti a fedél nélkülieket, akik a tél beálltával kényszerűségből olyan helyeken húzzák meg magukat, mint például egy huzatos aluljáró vagy a híd lába. Az üldözés és kilakoltatás folyamatosan terítéken

van, arra viszont egyelőre nincs javaslat, hogy hogyan kellene megoldani ezt a helyzetet.

Az alkalmankénti ételosztás már nem jelent elegendő segítséget, és a zsúfolt szállók kapui sokak előtt bezáródnak. Nemrég röppent fel a hír, miszerint a segítő szervezetek tevékenysége is leállhat január 1-jétől, mert nem kapnak elegendő finanszírozást, hogy folytathassák a munkájukat.

Az, hogy mi mit tehetünk a hajléktalanokért, nehéz kérdés. Becsukhatjuk a szemünket és rábízhatjuk a felelősökre a kérdést, ám érdemes mégis elgondolkodni azon, mi lesz ezekkel az emberekkel, akiknek a tél közeledtéről nem a síelés vagy a karácsony jut eszükbe, hanem a félelem. Félelem a hidegtől, a kilakoltatástól, a bizonytalanságtól.

Így ma, amikor már minden ellen tiltakozunk, ami nem tetszik vagy megnehezíti az életünket, néha értük is emelhetünk pár szót. KONTOR ILDIKÓ

10 • műhely IX. évfolyam 14. szám

VITAFÓRUM

Se veled...de veled!

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitafórummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

Annyi fiú van a világon! Járj nyitott szemmel! Előtted az élet! Még tapasztalnod kell! Ne ragadj le az elsőnél! Éld ki magad! – hányszor, de hányszor halljuk fiatalságukon elrévedő szüleinktől, nagyszüleinktől, amikor századszorra is ugyanazon az apró, vagy kevésbé apró problémán kapunk össze a párunkkal. Mi meg egy-két napig duzzogunk, aztán lenyeljük a békát, mert hát szeretjük.

Még ha nem is tökéletes az idill, és a háttérzene is egyre többször hiányzik, akkor sem akaródzik szakítani. Mintha olyan bizonytalan és pengeélen táncoló lenne minden körülöttünk, hogy muszáj lenne görcsösen kapaszkodni valakibe, egy biztos pontba, akit párunknak fogadtunk.

Persze a sors természetes, olykor gyönyörködtető spontaneitása és kiszámíthatatlansága ellen minden egyéb létező eszközzel is fáradhatatlanul küzdünk. Jó előre, percre pontosan megtervezzük az egész életünket: a gimnáziumi fakultációt, ami alapján érettségizünk, egyetemre járunk, munkát vállalunk. Közben egy-két-három nyelvvizsga, jogosítvány, szakmai gyakorlat. Elköltözés, albérlet, később kis lakás nagy törlesztő részlettel. Valahová a gyereket is be kell szúrni a szoros programba, meg illendő egy-két évvel

korábban az esküvőt is. És mindezt még a harmadik X előtt! Hát hol marad itt az ember lányának ideje módosítani, ha nem jól választott párt? Vagy egyáltalán kedve belemenni a bizonytalanba, ha valakivel már megálmodták a közös jövőjüket? De ha bele is vág az ismeretlenbe, ki garantálja, hogy talál még valakit, aki szintén feladta a hosszú évek alatt felépített kapcsolatát az új szerelem reményében?

Tudom, önzően és prózaian hangzik, de sajnos a szerelmet is betervezzük az élethosszig tartó programunkba, és nem szeretjük a valakire áldozott időnket elsüllyedt költségként elszámolni. Sajnos mi nem érünk rá keresgélni, és várni a szőke herceget fehér lovon, mint ahogy anyáink, nagyanyáink tették. Nekünk szoros az ütemterv, bármi csúszás katasztrofális következményekkel járhat. Úgyhogy maradunk a kicsit megszürkült, kicsit unalmas, de annál felnőttesebb és kiszámíthatóbb kapcsolatunkban, és ítélkezünk azok felett, akik a magány elől egyéjszakás kalandokba menekülnek. És miközben verjük a mellünket az ötödik-hatodik évforduló után, el is felejtjük feltenni a kérdést, hogy vajon ki a gyávább: aki nem mer kilépni egy elmúlt szerelem emlékéből, vagy aki minden éjszaka másnál keresi azt?

KOCSIS BRIGITTA

NÉZŐPONT

A siker titka

Számtalanszor halljuk, hogy más országokban, különösen a népszerű nyugatiakban, mennyire más az oktatás, mint itthon. Míg nálunk inkább a tényanyagra, az általános műveltség pallérozására koncentrálnak, addig külföldön több olyan kurzuson vehetnek részt a diákok, melyek elsősorban kreatív gondolkodásukat fejleszti.

Nem véletlenül jelent meg az Erasmus utáni depresszió néven ismert kór, mely azokat a diákokat sújtja, akik eltöltöttek egy jóléti államban pár hónapot. Könnyű megszokni a jót, a bulit, a laza társaságot, ahol senki sem fogja fel az életet akkora tragédiának, mint sokan itthon, és ez nemcsak az anyagiak függvénye. A mentalitásbeli különbségek a hazatérőknél hamar kivágják a biztosítékot, és sokan legszívesebben azonnal vissza is fordulnának.

A könnyedebb, magabiztosabb, nyitottabb problémakezelés, a lehetőségek keresése, kitalálása, minden élethelyzetben jól jöhetne az ember számára. Gondoljunk például az álláskeresésre! A szükséges végzettség megszerzése közben gyakran éppen azt felejtik el megtanítani, hogyan kell az állásinterjúkra felkészülni, könnyen eladható önéletrajzot írni, magabiztos fellépést elsajátítani. Pedig a siker nagy százalékban ezeken is múlik.

Persze indítanak a témával kapcsolatban számos, költséges tanfolyamot, évente adnak ki sikerkönyveket, ám a legjobb az lenne, ha már az elemiben hozzászoktatnák a diákokat gondolkodásuk, kreativitásuk fejlesztéséhez.

Egyelőre azonban olyan alapvető problémákkal küszködik a magyar oktatás, amely maximálisan leköti az energiáit, és a felzárkózás, kreativitás-fejlesztés csak ezután következik a sorban. Szinte évente változik, mit és hogyan tanítsanak a diákoknak, miközben a pedagógusok csak kapkodják a fejüket, és sokszor maguk sem értik, mi is lenne a követelmény. Kétségtelen azonban, hogy a tantervek, képzési rendek közötti lavírozás legalább néha mégiscsak megmozgatja kreativitásunkat...

Különbözőek vagyunk, mindannyiunkat más inspirál,

másképp gondolkodunk.

KONTOR ILDIKÓ

Hulladékból termék

2011. december 5-27. között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ad otthont a "Hulladékból Termék" című országjáró környezetvédelmi szemléletformáló kiállítás 50. rendezvényének.

A rendkívül népszerű "Hulladékból Termék" című vándorkiállítás, amely 5 éve járja az országot, 2011. december 5-17. között ismét Budapesten, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem E épületében (XI., Egry J. u. 1.) lesz látható. A kiállítás megtekintése – mint mindenütt – most is ingyenes.

A hulladékok színes világát bemutató kiállítás ünnepélyes megnyitójára 2011. december 5-én (hétfőn) 10.00 órakor kerül sor, melyre minden érdeklődőt hívnak és várnak a szervezők.

A Mikulásnapi Kreatív Piknik keretében designerek, művészek mutatják be a hulladékok többfajta hasznosítási módját, lehetőségeit, a környezetbarát karácsonyi ajándékkészítési lehetőségeket – amelyet valamennyi érdeklődő azonnal ki is próbálhat, hiszen az egész nap erről szól!

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem E épületének felújítása során, a most nyáron indult **épületenergetikai fejlesztés** eredményeképpen több mint 47%-os energia megtakarítást (4500 GJ) fog elérni a BME. Az EU támogatásával megvalósuló beruházás célja, hogy csökkentsék az egyetem energiafogyasztását és az üvegházhatású gázkibocsátását. Az egyetem fejlesztései nemcsak gazdaságossági, esztétikai, hanem környezetvédelmi megfontolásokból erednek. Ennek bizonyítéka, hogy a BME hallgatói is részt vesznek a környezetvédelem, a fenntartható fejlődés témakörében folyó projektekben: **Kerekes Eszter** hallgató idén egyetemi kategóriában nyerte el az "Arany hangya" díjat, amellyel a már lerakott hulladékból próbál meg visszanyerni minél több hasznos anyagot.

Az Egyetemi Zöld Kör közreműködésével most megvalósuló program azt is jelzi, hogy mind a hallgatók, mind az egyetem vezetői fontosnak tartják, hogy a hallgatók már a képzés során megismerjék a gyakorlati lépéseket a környezetvédelem területén. Így alakul ki bennük a környezetükért érzett felelősség, a helyes szemlélet, amelyet a diploma megszerzése után tudományos, szakmai munkájukban is tovább tudnak adni.

Ez a környezetvédelmi szemléletformálás a célja a szervezők "házi" partnerének, az Egyetemi Zöld Körnek is, amely az egyetem célkitűzéseivel összhangban, az egyetemi oktatást színes programokkal, projektekkel kiegészítve hívja fel a figyelmet a környezetvédelem fontosságára, lehetőségeire.

Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak a szervezők!

<u>www.hulladekboltermek.hu</u> Facebook: "Hulladékból Termék kiállítás"

Információ: Hankó Gergely Tel.: 70/24-96-113; e-mail: gergely@okopack.hu

Egy dologban azonban egyezünk: Mindannyian beoltattuk magunkat méhnyakrák ellen. Csatlakozz Te is! Ma már megelőzhető az egyik leggyakoribb nőket érintő rák. Tegyünk érte! Ne feledd, hogy a védőoltás és a rendszeres szűrés együtt a legbiztosabb megoldás a méhnyakrák ellen! 15.900 Ft /adag Érdeklődj háziorvosodnál! sor 3 adagból áll, amit fél év alatt kell beadn Készült a GlaxoSmithKline Kft. támogatásával HU/CER/0086/11 OTH eng. szám: OTH 513-2/2011 GlaxoSmithKline Kft. 1124 Budapest, Csörsz u. 43. Tel: (06-1) 225-5300, Fax: (06-1) 225-5302, www.gsk.hu

A Hallgatók az egyetem orvosi rendelőjében további tájékoztatást kaphatnak az orvosoktól, illetve beoltathatják magukat. A megújult Műegyetemi Orvosi Rendelő a T. épület földszintjén található (bejárat a H. épület felől)

A kockázatokról és a mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót,

vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!

Rendelési idő: H-CS: 9-16 óráig, P: 8-12 óráig; Telefonszám: 463-1104

(x)

2011. november 21. műhely ● 11

Csehül sikerült az úszóverseny

November 6-án a Komjádi Béla Uszoda sípszótól, csobbanástól és lelkes üdvrivalgástól volt hangos, miközben az ország különböző felsőoktatási intézményeiből érkező úszók eldöntötték, ki a legjobb közülük.

Tizennégy egyetem és főiskola képviseltette magát az úszó MEFOB-on, több mint száz hallgatóval, a parton ülő drukkereket nem számítva. A versenyen többek között részt vett Cseh László (BME), Gyurta Dániel (BKF-HFF), Risztov Éva (Debreceni Egyetem) és a 2010-es budapesti úszó EB-n induló Lábdy Alexandra (BME) is. A versenyzők kilenc számban mérhették össze tudásukat. A legtöbb egyéni induló az 50 méteres férfi gyorsúszás versenyén volt, ötvenhárman szálltak medencébe az aranyért. Végül Takács Krisztián, a Dunaújvárosi

Főiskola hallgatója picit több mint egy másodperccel megverte Cseh Lacit, és a dobogó tetejére állhatott. A hölgyeknél azonban már BME-s siker született, Lábdy Alexandra szoros küzdelemben, de kilenc század másodperccel megelőzte Hornyák Juditot. 100 méteren gyors-, hát- és pillangóúszásban valamint a 400 méteres gyors és a 200 méteres vegyesúszásban Cseh Laci már ellenállhatatlannak bizonyult, és sorozatban gyűjtötte be a szépen csillogó aranyakat. Risztov Éva is hasonló sorozatot produkált a nőknél, ő 100 méteren gyors-, mell-, hát- és pillangóúszásban is az élen végzett, bár háton Lábdy Alexandra megpróbálkozott a befogásával, végül azonban be kellett érnie egy második hellyel. 400 gyorson és 200 vegyesen is begyűjtötte Risztov a debrecenieknek a pontokat, de utóbbin Lábdynak egy jó hajrával sikerült

MEFOB Úszóverseny				
1	Pécsi Tudományegyetem	128 pont		
2	BME	108 pont		
3	Debreceni Egyetem	97 pont		
4	Dunaújvárosi Főiskola	57 pont		
5	Semmelweis Egyetem	31 pont		
6	Budapesti Corvinus Egyetem	23 pont		
7	ELTE	18 pont		
8	Nyíregyházi Főiskola	11 pont		
9	Budapesti Kommunikációs Főiskola	10 pont		
10	Eszterházy K. Főiskola Eger	6 pont		
11	Szegedi Tudomány Egyetem	5 pont		
12	Miskolci Egyetem	4 pont		
12	Szent István Egyetem	4 pont		
14	Pázmány P. Katolikus Egyetem	2 pont		

megcsípnie a harmadik helyezést számunkra. Gyurta Dániel nem erőltette meg magát, csupán egyszer szállt egyénileg medencébe 100 méter mellen, amit viszont fölényesen meg is nyert, Cseh fiúnk ebben a számban csak egy bronzzal gazdagodott. A 4x100-as vegyesváltóban fiaink a második, míg az 10x50 méteres intézményi-

ben a harmadik helyen végeztek. S bár dobogóra nem ért fel több BME-s, de a verseny során Pap Csongor, Várdai Attila, Ujfalussy Gyöngyvér és Bozsa Bence is szép eredménnyel zárt. Egyetemünk a pontversenyben végül második helyen végzett.

MÁDAI ADRIENN

Ezüstérem a floorball bajnokságon

Véget ért az Universitas floorball bajnokság őszi szakasza, ahol egyetemünk is képviseltette magát. Csapatunk – hullámvölgyektől nem mentesen – végül a második helyet szerezte meg.

A bajnokság egy kilenc mérkőzésből álló alapszakasz után érkezett el a rájátszáshoz. A "0 szint" nevű BME-s csapatnak az első négy hely egyikét kellett megszereznie ahhoz, hogy továbbjuthasson, és küzdhessen az érmekért. A mieinknek eleinte nem ment annyira a játék és a hatodik helyről kellett harcolniuk a rájátszást érő posztokért. Ezt becsülettel meg is tették, hiszen a csapat játéka meccsről meccsre javult, és egy "huszáros hajrával" feljöttek a második helyre, mellyel bebiztosították helyüket az egyenes kieséses fordulókban is. Ehhez hozzátartozik, hogy azonos pontszámmal, de az egymás elleni eredményt figyelembe véve előzte meg a műegyetemistákat a "Corvinus" gárdája.

A döntőbe jutásért a BME-sek a "MÜTF" csapatát múlták 2-1-es arányban felül. A fináléban végül az "ÓE" (Óbudai Egyetem) csapata elleni mérkőzés következett, miután ők a "Corvinus" csapatát verték meg 5-3-ra.

A harmadik helyet viszont a "Corvinus" szerezte meg, egy fölényes 7-2-es győzelemmel. Az aranyért vívott harcban sajnos a mieink 5-2-vel maradtak alul az "ÓE" csapatával szemben.

A mérkőzésekről általánosságban elmondható, hogy jó játék folyt, sportszerű küzdelemmel. Azt is megtudtam, hogy egyre népszerűbb ez a sportág, és nem is csak a mi egyetemünkön. Meg kell, hogy ragadjam tehát az alkalmat, hogy felhívjam minden a floorball iránt érdeklődő figyelmét; a csapatok a következő félévtől örömmel várják új játékosaikat, valamint lehetőség nyílik új csapatok nevezésére is. Az ezüsthöz pedig természetesen ezúton gratulálunk!

BOROSS TAMÁS

Izzasztó csatákkal telitűzdelt bajnoki cím

a BME Squash házibajnokságot október 29-én, aminek ezúttal is a Gold Center adott otthont.

Idén már VI. alkalommal rendezték meg

Idén összesen 31 neveztek, ebből három lány és huszonnyolc fiú. Mindkét nemnél körmérkőzésekkel döntötték el a helyezéseket, így minimum két mérkőzést mindenki játszhatott. A lányoknál a kevés nevező miatt nem volt szükség rájátszásra a körbejátszások után, így az első helyet Hegyesi Nóra szerezte meg Kovács Anita és Molnár Melitta előtt.

A férfiaknál már bonyolultabb volt a lebonyolítás, mert a csoportmérkőzések után úgynevezett playoff (rájátszás) következett, ahol a tizenhatos főtáblára kerülés volt a cél. A legjobb tizenhat versenyző egyenes kieséses rendszerben folytatta a játékot. Ekkor már kiélezett csaták és szoros eredmények jellemezték a mérkőzéseket és olykor izzasztó mérkőzésen dőlt el, hogy ki jut tovább a következő körbe. A legjobb négy közé Seres Viktor, Dékány Donát, Vitvera Gábor és Vonderviszt Ádám jutottak be. A döntőbe jutásért két nagyon szoros és kiélezett csata folyt a fiúk között, de Vonderviszt Ádám és

Vitvera Gábor felülkerekedtek ellenfelükön. A bronzmérkőzésen Seres Viktor koncentrációjának köszönhetően szerezte meg a harmadik helyet. Ezután következhetett a várva várt mérkőzés, a döntő összecsapás, hogy idén ki lesz a bajnok. A fiúk nagyon kitettek magukért és fej fej mellett haladtak a győzelem felé. A mérkőzést és ezzel együtt a házibajnokságot is Vitvera Gábor nyerte meg, ezzel megfosztva ellenfelét a már két éve őrzött bajnoki címtől. A dobogós helyezettek érmeket és pólókat vehettek át, melyek a Testnevelés Tanszék támogatása nélkül nem valósulhatott volna meg.

A verseny főszervezője Zimányi Róbert elmondta, hogy mint volt BME-s hallgató szervezi meg minden félévben a bajnokságot a Testnevelési Tanszék támogatásával. "Jól sikerült a lebonyolítás és külön öröm számomra, hogy szívesen jönnek az emberek erre a versenyre és készülnek is rá, hogy minél jobb helyezést érjenek el. Az esemény nemcsak a küzdelemről, hanem a jó hangulatról és a barátságról is szól. Bízom benne, hogy a következő szemeszterben is sikerül megrendezni ezt a bajnokságot és folytatódik a szép hagyomány."

MINÁROVITS GÁBOR

A csúcsra másztak a műegyetemisták

Ebben a félévben is a BME Bercsényi kollégiumának tornaterme adott otthon az Universitas falmászó versenynek. A Budapesti Egyetemi és Főiskolai Sportszövetség (BEFS) szervezésében megrendezésre kerülő sporteseményen a műegyetemi hallgatók ismét kiemelkedően szerepeltek.

Idén a korábbiaktól eltérő volt a verseny kiírás, hiszen nem nehézségi, illetve boulder-fajta mászás volt, ahogy ezt az eddigi években már megszokhattuk, hanem gyorsasági. Ez annyit tesz, hogy egy előre kijelölt pályán, egy viszonylag jól járható falon kellett biztosítással a lehető legrövidebb idő alatt feljutni. Az egész délutánon át tartó eseményre folyamatosan lehetett a helyszínen nevezni férfi-női, illetve kezdőhaladó kategóriákban. Szinte az összes budapesti egyetem

képviseltette magát, összesen 84 versenyzővel, és a BME rendkívül jó eredménnyel zárta a napot. Minden kategóriában műegyetemista szerezte meg az első helyet, sőt a kezdő férfiak kivételével a dobogón is csak a mi diákjaink állhattak. Bartha Zsolt főszervezőtől megtudtam, hogy túl nagy meglepetést nem okoztak, hiszen nagyon kedvelt ez a sportág a Műegyetemen, sőt testnevelési órák között is a legnépszerűbbek közé tartozik.

BOROSS TAMÁS

Haladó női					
1	Zelena Réka	BME	14,76		
2	Beóthy Eszter	BME	17,74		
3	Jánosik Eszter	BME	19,84		

Kezdő férfi					
1	Mester Ádám	BME	7,15		
2	Véraljai Vázsony	SOTE	7,2		
3	Tóth Máté, Horváth Bence	ELTE, BME	7,65		

Kezdő női				
1	Sárkány Krisztina	BME	9,45	
2	Bánáti Rita	BME	12,42	
3	Bokor Bettina	BME	15,75	

12 ● műhely IX. évfolyam 14. szám

Jubilál az e-mail

Nap mint nap olvassuk az e-mailek tömkelegét, amely postafiókunkba érkezik, s napi rendszerességgel küldünk mi is üzeneteket. Néhány kattintás, és a Föld másik felén élő ismerősünkhöz már el is jutott üzenetünk. Na de mióta van ez így?

Az internet megszüntette a távolságokat, megjelenésével átalakult a kommunikáció. 1971-ben egy 30 éves amerikai informatikus úgy döntött, hogy valami újat próbál ki: üzenetet fog küldeni két számítógép között. Két egymás mellett lévő kompjúteren próbálkozott az internet elődjének, az ARPANETnek a segítségével. Az ARPANET az Egyesült Államokban az egyetemek és fontosabb intézmények számítógépei között kiépített IP-alapú hálózat volt. Az első e-mail üzenet egy tesztszöveget tartalmazott, méghozzá az angol billentyűzet egyik sorának gombjait sorban lenyomva csupa nagybetűvel (QWERTYUIOP).

Ray Tomlinson nevéhez nemcsak az elektronikus üzenet kapcsolódik, hanem a @ jel bevezetése is az e-mail címekben, amellyel a felhasználó és a számítógép azonosítóját választotta el egymástól. A kukac jelet azonban már korábban is használták más területeken; spanyol súlymértékként, illetve angol egységár azonosítóként.

Az első levélszemét, azaz spam megjelenéséig sem kellett sokat várni, ugyanis 1978-ban, hét évvel az e-mail megjelenése után elküldték az első kéretlen levelet, melyből ma már napi 180 milliárd indul útjára.

Az elektronikus üzenet manapság nélkülözhetetlen az internethasználatban, elég csak arra gondolni, hogy minden honlapon a regisztrációhoz az e-mail cím megadása szükséges.

BOCZOR ESZTER

Reptéri klónebek

Számos film dolgozta fel a klónozás témáját, vagyis az eredeti lénnyel genetikailag azonos új lény létrehozását. Az emberi klónozást törvényekkel tiltják, de állatokon folynak kísérletek, melyek figyelemre méltó eredményeket hoznak.

2007-ben született egy dél-koreai terv egy Chase nevű repülőtéri drogkereső eb klónozására. Mára elkészült a kutya hét másolata, amelyek kitűnően végzik a kábítószerek, robbanóanyagok és más tiltott dolgok kiszaglását a reptereken.

A hétköznapi kutyáknak csupán 10-30%-a alkalmas drogke-

resésre fajtától függően, egy állat kiképzése pedig 40 ezer dollárba kerül. Ennek fényében megérte a 240 ezerbe kerülő kutyaklónozás, hisz a kiváló génkészletet öröklő másolatok mindegyike alkalmasnak bizonyult a munkára, sőt: egyikük, Tutu, a reptér legjobb ebe lett. Az eredmények fényében a kutatók tervezik a rákos sejtek kiszagolására képes kutyák genetikai másolását is. A világon ez az eljárás nem egyedülálló: Kínában például teheneket klónoznak, az anyatej jellemzőit tartalmazó tejet 200 klónboci segítségével állítják elő. A genetikai másolás segítségével próbálják megmenteni a Nemzetközi Természetvédelmi Szövetség vörös listáján szereplő szürke farkast is, amely bolygónk jelentős részéről kiszorult, kihalt. A kaliforniai San Diego állatkertjében pedig 1972 óta gyűjtik a ritka állatok genetikai mintáit, melyeket akár

a géntechnológia segítségével újraéleszthetnek. A már rég kihalt mamut fagyasztott sejtjeit például egy elefánt petesejtébe ágyazva, annak méhébe helyezve próbálják újraalkotni. E rövid felsorolásból látszik, hogy a klónozás hatalmas lehetőségeket kínál fel, azonban emberre alkalmazva már nem csupán biológiai, hanem etikai kérdéseket is felvet.

BOCZOR ESZTER

Vezeték nélküli drótszamár

Nincs szükség se bowdenre, se hidraulikára – levegővel működik a legújabb fejlesztésű kerékpárfék. Ez az újítás a vezeték nélküli elektronikus összekötetést használja ki a fékek működtetéséhez.

A megálláshoz a biciklisnek mindössze a kormány gumimarkolatát kell erősebben megszorítania. Minél erősebb a kifejtett nyomás, annál jobban fog a kerékre szerelt tárcsafék. A fék 99,99999999997 %-ig megbízható – ez azt jelenti, hogy egy billiárd fékezési kísérletből csak három nem sikerül – ez nem tökéletes, de elfogadható. A rendszer aktuális változatával felszerelt kerékpár 240 milliszekundum alatt képes megállni, ami 30 km/h sebességnél kb. 2

méter fékútnak felel meg.

Az új fékrendszer központját a kormány markolatába épített érzékelők alkotják, amelyek egy bizonyos nyomás felett a kormányrúdon egy cigarettásdoboznyi műanyagskatulyában lévő adót aktiválnak. A kerékvilla végén lévő érzékelő veszi az adást és a tárcsafék működésbe lép. A hátsó keréken és az első kerék villáján további adók ismétlőként működve fokozzák a rendszer biztonságát. Így szavatolható, hogy a kerékpáros fékezési szándéka akkor is megérkezzen, ha valamelyik rádióösszeköttetés kiesik.

A vezeték nélkül működtethető kerékpárfék első látásra játszadozásnak tűnik, azonban sokkal több annál. A vezeték nélküli hálózatok sohasem működnek százszázalékosan. Mégis egyre több rendszert wireless módon valósítanak meg. Ez többek közt annak köszönhető, hogy telepítésük egyszerű és számos hasznos kiegészítő funkciót is lehetővé tesznek, mint pl. a helymeghatározást vagy sebességmérést. Vonatokkal vagy repülőgépekkel kísérletezni nem olcsó mulatság, ellentétben a most bemutatott kerékpárral, amely kiváló táptalajul szolgál

a drót nélküli alkalmazások kipróbálásához – amennyiben éles használatban is megfelelően vizsgázik, akkor következhet az összetettebb rendszereken történő tesztelés!

DUNAI PÉTER

7 milliárd – 40 év alatt megduplázódtunk Halló!

Az ENSZ megjelölése szerint október 31-e óta immár több mint hétmilliárdan élünk a planétán, s fogyasztjuk annak egyre kimerülő tartalékait.

Az egyébként sem túl sűrűn tartott népszámlálások eredményeinek - főleg a fejlődő országokban tapasztalható – megbízhatatlansága miatt csak statisztikai adatok alapján tudták megbecsülni ezt a dátumot. Így október 31-e és vele a hivatalosan is hétmilliárdodiknak kikiáltott újszülött Föld lakos csak egy becslés eredménye. Abban viszont biztosak lehetünk, hogy mára már ténylegesen is átléptük a bűvös számot. Mikor legtöbbünk megszületett, még ötmilliárdhoz volt közelebb ez az adat (1987. július 11-e volt az ötmilliárdos nap), a mostani kerek lakosszám eléréséhez pedig

mindössze 12 évre volt szükség. Előrejelzések szerint 2050-re akár a tízmilliárd főt is elérheti Földünk, s ennek nagy részét a fejlődő és fejletlen országok fogják kitenni várhatóan a gyarapodás központja Kínából és Indiából áttevődik az afrikai területekre. Bár az ezer lakosra jutó születések száma már nagyon rég óta (egyes adatok szerint a középkor óta) csökken, az újszülöttek és a gyermekek túlélési aránya és a születéskor várható átlagos élettartam egyre emelkedik - fél évszázaddal ezelőtthöz képest a Föld újszülöttei ma várhatóan 13 évvel fognak tovább élni. S noha az bíztató, hogy a KSH Népességtudományi Kutatóintézete szerint a növekedés a jövőben csökkenni fog, igazából nem is a lakosság magas számával, hanem eloszlásával van baj. Ennyi ember ugyanis szorosan egymás mellé állítva elférne bármelyik magyar-

országi megyében, illetve előrejelzések szerint a Föld termelékenységét tekintve ideális technológiák felhasználásával akár tízmilliárd embernél is többet lenne képes eltartani. Viszont a népesség térbeli egyenlőtlen eloszlása miatt jelenleg az emberek 5%-a használja fel a világ energiájának 23%-át, 13%-a nem jut tiszta vízhez, és 38%-ának nincs WC-je és fürdőszobája. Hivatalos statisztikai adatok szerint ráadásul 2008 óta többen élnek városokban, mint falvakban - s ez hosszú távon több tízmilliós óriásvárosok kialakulásához vezet. S ha mindezt összevetjük az ENSZ adatával, miszerint 2030-ra a víz iránti kereslet 40%-kal fogja meghaladni a kínálatot, beláthatjuk: nehéz, de nem reménytelen évtizedek elé néz az emberiség.

RAJNAI TAMÁS

Hallo! Itt az autód beszél..

Az Európai Bizottság szándéka szerint 2015-től minden személyautót e-segélyhívó rendszerrel szerelnek majd fel, amely balesetkor emberi beavatkozás nélkül is "betelefonál" a segélyközpontba.

Az e-segélyhívó a 112 tárcsázásakor megadja a jármű GPS koordinátáit és azt, hogy milyen irányba tartott, így a helyszínre igyekvő rendőrök vagy mentősök akkor is pontosan tudják, hol történt a baj, amikor a baleset elszenvedői eszméletlenek vagy sokkos állapotban vannak. A szakemberek szerint az új segélyhívó rendszer több száz emberéletet menthet meg évente, mivel városi környezetben mintegy 40, vidéken pedig 50%-kal rövidítheti meg a

mentőcsapatok érkezési idejét. Az uniós ajánlás arra ösztönzi a mobilszolgáltatókat, hogy az autókból baleset után indított automatikus hívásokat tegyék ingyenessé, és kezeljék ugyanúgy, mint a mobilkészülékekről érkező segélyhívásokat. A segélyhívó berendezést úgy tervezték, hogy a jármű útjának követésére ne legyen alkalmas, így az adatvédelmi akadályok is elhárultak az alkalmazása elől.

JURECSKA LAURA

2011. november 21. műhely • 13

Budapest Bábszínház

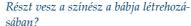
Kalmár Éva bábszínész, a Budapest Bábszínház rendezőaszszisztense bevezetett minket a teátrum kulisszái mögé, megmutatta a bábtárat és közben a színház múltjáról és jelenéről, a bábszínészek mesterségéről mesélt.

Milyen élményeken, előadásokon megy keresztül egy gyerek egy bábszínház-

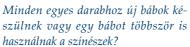
Először a megmozgatott, megelevenített tárggyal kezdődik a "bábozás". Ez egy olyan folyamat, amit jó, ha a szülővel együtt csinál a gyerek. Majd jöhet az egyszerű kesztyűsbáb és a színházba való bevezetés. A szülő elhozza a gyerekét a bábszínházba, hogy megnéz-

keresztül – bevonzani a Bábszínházba? Egyre nehezebb, mert a tv-ből és az internetről a gyerekek ömlesztve kapják a történeteket. A bábszínház ezektől teljesen eltérő hatást ér el. Amikor ügyeletes vagyok egy-egy előadásnál és a nézőtér feletti ügyeletes rendezői fülkében ülök, akkor mindig döbbenetes élményben van részem. Amikor a darabban megy a főszereplő, Misi mókus és követi őt a krokodil, akkor a nézőtéren ülő gyerekek kiabálnak, félnek, izgulnak, szurkolnak és eközben érezni lehet a gyerekek megváltozott testszagát. Ez az, amit soha sem fogunk megtapasztalni a tv előtt ülve, mert ebben az esetben mindig van egy elidegenítő effektus. Nagyon fontos, hogy a gyerek az "itt és mostban" azonosuljon

tudják, sőt, ezeken felül tudnak egy másik nagyon fontos dolgot: az élettelen tárgyat élővé tenni. Kiállhatok a színpadra János vitézként és át is élhetem a szerepet, de bábszínészként úgy válok János vitézzé, hogy saját magából a János vitézséget még át kell helyeznem egy tárgyba, egy bábuba. Mindez plusz energiaráfordítást igényel, és közben a bábszínész és a báb között kialakul egy egészen különleges kapcsolat.

Iparművészetnek tartom a bábkészítést és úgy gondolom, hogy mind az iparművésznek, mind a bábszínésznek alázattal kell(ene) viseltetniük a bábok iránt. A bábkészítőnek kapcsolatba kéne kerülnie a színésszel még a bábkészítés, bábtervezés időszaka előtt, hogy megismerje azt, akinek majd a bábot készíti. Ezután feltétlenül együtt kellene dolgozniuk, hogy például a báb kialakítása pontosan illeszkedjen a színész bábhasználati igényeihez. De ez sajnos nem minden esetben van így.

Igen, természetesen új bábokat készítünk minden bemutatóra. Először is a rendező és a tervező közösen megálmodja az ahhoz a darabhoz, és csakis ahhoz a darabhoz illő bábot. A bábtervező ezután együtt dolgozik a színésszel és a díszlettervezővel.

Kalmár Éva

köz, a báb elkészítése?

úgy működik, mint régen. Már nem létezik az az éles határvonal a báb- és élőszínészek között, mint korábban. A bábszínész szerződhet olyan színházhoz is, ahol csak

élőszínészes előadások vannak és olyan teátrumban is dolgozhat, ahol bábokkal is kell játszani. Például Mácsai Pál úgy rendezte meg ez egyik előadását a Budapest Bábszínházban, hogy a színészek élőben játszanak, emellett asztali bábjátékoznak is.

Mi jellemezte a régi időket?

Az ötvenes évek végén azok a színészek, akik rossz káderek voltak, kikerültek a kőszínházakból. Ezek a színészek főként a Bábszínházhoz szerződtek, mert itt adtak nekik munkát. Így kitűnő

társulat jött létre. Közben a bábszínész-oktatás is elkezdődött, de a vezetés hangsúlyosan el akarta választani a bábszínészetet az élő színháztól. De szerencsére ez csak egy átmeneti időszak volt. Most megfordult a világ, mert a bábot, a bábjátékot a mai kor ábrázolására nagyon sok színházban használják.

A Budapest Bábszínház társulatát végignézve ismeretlen színészekkel találkoztam. Sem a nevüket nem hallottam, sem a fotójuk nem láttam korábban.

Ez részben a kritika hibája, részben a miénk. Ki tudja, hogy mi például Faust-ot is játszunk? Ide kellene hozni az össze középiskolást, hogy lássa, mert olvasni már nem fogja Odüsszeusz történetét. Nálunk másfél óra alatt legalább kedvet kaphat, hogy később elolvassa. A másik probléma, hogy a régi, az Állami Bábszínházban kezdő bábszínész korosztály lassan kiöregszik. Hál' Istennek az újabb generációkból is kerülnek ki nagyon elkötelezett és tehetséges művészek.

SZABÓ ORSOLYA

zék például a Hajnali csillag peremén c. gyerek előadásunkat, amit egész kicsiknek csináltunk. Vannak kísérletek a csecsemőszínház létrehozására, de csoportterapeutaként és rendezőasszisztensként is az a véleményem, hogy a csecsemőkor a szülő és a gyermek interakciós ideje, nem pedig a csecsemő és színház ideje. Következő állomás az állatmesék korszaka. Ebben az időszakban ajánlott például a Misi mókus c. előadásunk. Ezután következik a hősök ideje, akikkel a gyerek azonosulhat, például a János vitéz.

Mennyire nehéz az óvodás és az általános iskolás korosztályt – a szülőkön fontosat. A bábszínészek ugyanezt

valakivel, aki valamilyen eseményen keresztül megy, és közben változik. Meczner Jánosnak, a színházunk vezetőjének múlhatatlan érdeme, hogy a fővárosi színházi élet vérkeringésébe bevitte a Bábszínházat. Olyan művészeket hívott meg, hogy nálunk rendezzenek, alkossanak, akik a saját területükön is kiemelkedőek, például Alföldi Róbertet, Balázs Zoltánt, Garas Dezsőt, Csizmadia Tibort és Valló Pétert. Ezzel is próbáljuk becsalogatni a nézőket a színházba.

Mi különbözteti meg a bábszínészt a prózai vagy a musical színésztől?

A színészek tudnak valami nagyon

asszisztense, a színház nagyhírű zenei produkcióinak asszisztense. Pedagógus bábtanfolyamokat vezet és bábterápiás gyakorlatával sérült és beteg embereknek segít a bábozás erejével,

A Budapest Bábszínház hajdani bábszínésze, jelenleg rendező-

szállítása is a turnék alkalmával. Miért akar egy színész bábszínész lenni? Miért vonzó a színművészetnek ez az ága, amikor manapság inkább a

prózai, a musical színészet és a műsor-

Mennyire költséges a legfontosabb esz-

Ez egy nagyon pénzigényes műfaj,

a bábkészítés meglehetősen költsé-

ges. Egyrészt meg kell tervezni,

meg kell valósítani, majd tárolni

kell a bábokat. Ehhez jöhet még

a bábok karbantartása, esetleges

vezetés dívik? A színészetnek ezeket a formáit már nem lehet elválasztani egymástól. A mi színészeink mindent tudnak, amit egy musical vagy egy prózai színész tud. A bábszínészek ugyanúgy tudnak beszélni, táncolni, énekelni, mint a többi színész, csak még emellett bábozni is tudnak. A bábosok ugyanazt tanulják az egyetemen, amit a színészek, ugyanazok az emberek is oktatják őket. Nincs különbség. Például az én beszédtechnika tanárom Montágh Imre volt, a színészmesterséget Vámos László tanította. A világ már nem

A Budapest Bábszínház

A 60 éves Budapest Bábszínház Közép-Európa legnagyobb bábszínháza. A korszerű színpadtechnikai berendezéssel felszerelt színházterem és a kamaraterem összesen több mint 500 néző befogadására alkalmas.

Az 1949-ben alakult Állami Bábszínház jogutódjaként vette fel az együttes a Budapest Bábszínház nevet. Ez a társulat sokáig az egyetlen professzionista bábszínház volt Magyarországon. A színház története során színvonalas gyermekműsorai mellett főleg felnőtt műsorairól vált híressé nem csak itthon, hanem külföldön is.

A teátrum világsikert ért el többek között azzal, hogy bemutatta Bartók Fábol faragott királyfiját, a Csodálatos mandarint, Sztravinszkij Petruskáját, Csajkovszkij Diótörőjét, Mozart Varázsfuvoláját. Játszotta még a színház a Csongor és Tündét, a Szentivánéji álmot, a Vihart, Az ember tragédiáját, Dürrenmatt-darabot, Mrozeket és Beckettet is.

Évente 350 előadást tekint meg 95000 néző. A színház 1994 óta 74 bemutatót tartott, ugyanebben az időszakban a külföldi vendégjátékok száma 57 volt.

Egy intelligens bolt Vodafone módra

A Vodafone Magyarország november 17-én, csütörtökön, a Deák Ferenc u. 19. szám alatt megnyitotta az országban egyedülálló Vodafone Smart Store üzletét. Az ünnepi megnyitó nagyszabású rendezvény keretében zajlott. A meghívottakat vörös szőnyeg várta a bejáratnál, és kedves mosoly a regisztrációs pultnál.

A belépés pillanatában egyértelműen kiderült, hogy ez egy különleges szaküzlet lesz, ahol a divat, a művészet és a szakmai felkészültség egyszerre találkozik. A belső kialakításában tükrözi az exkluzivitást. A vásárló a boltba lépése pillanatában különlegesnek érezheti magát.

A megnyitón dr. Beck György, a Vodafone Magyarország elnöke elmondta, hogy a Vodafone az élet minden területén kiemelkedő teljesítményre törekszik, és újító álmait valósítja meg szerte az egész világon. A Vodafone jellegzetességét és Budapest egyéniségét ötvözi a bolt, amelyben sok

helyet az a szolgáltatás, ahol a vásárlók az okostelefonjaik minden porcikáját megismerhetik.

Megtudtuk, hogy a Vodafone hálózatbővítése során a mobilinternet elérést kiterjesztették az egész ország területére. Az elnök elmondta még, hogy ezután az okostelefonjuk segítségével a felhasználók nyomon tudják követni az aktuális számlaegyenlegüket, tisztában lehetnek a forgal-

Rogán Antal, az 5. kerület polgármestere is örömét fejezte ki, hogy egy ilyen, a maga területén úttörő szolgáltató központot nyit a Vodafone. Megjegyezte, hogy a jövő kulcsa mindig a merész újításokban rejlik.

Richard Sherwood, a Vodafone Magyarország lakossági szolgáltatások üzletágának vezérigazgató-helyettese is köszöntötte a jelenlévőket, majd a bolt kialakítás zsenialitásáról beszélt néhány szóban. Továbbá elmondta, hogy az üzletbe betérőket kávéval/teával látják vendégül, ha kívánják, választásukat segítik, és kérdéseikre szívesen válaszolnak az okostelefonok körében

képet is lehet látni a városról. Az itt kapható termékek kifejezetten okostelefonok és tabletek. A gyártók teljes készülékpalettájuk megtalálható itt. Több olyan típus is helyet kapott a polcokon, amelyet kizárólag a Vodafone-nál vásárolhatnak meg a látogatók. A választást segíti, hogy a készülékek gyártónként vannak asztalokra helyezve. Beck György kiemelte, hogy az asztalokat egy magyar találmány, a fényáteresztő beton tartja, amely így kivételes látványt kölcsönöz a pultoknak. Az üzlet sarkában kapott

kiemelten képzett, legalább angol nyelvet beszélő eladók.

A smART pályázat díjait is átadták ezen a napon: munkaruha, műalkotás (témája az okos megoldások a városban), végül design (témája a mobil kommunikációs kiegészítők) kategóriákban. A nyertes munkaruhát az eladók már viselték is a megnyitón. A helyezést elért pályaműveket a látogatók megtekinthetik az üzletben.

(X)

iPad2-t nyert az Állásbörzén!

Van, aki élete állását találja meg a Műegyetemi Állásbörzén, mások a karrierjüket megalapozó szakmai gyakorlatot, és volt valaki, aki az idei őszi börzét egy iPad2 táblagép boldog tulajdonosaként zárta.

Tóth Ambrus negyedéves építő karos hallgatóként gyakornoki pozíciók után érdeklődött a börzén, s közben elvitte a diákigazolvány-leolvasós Pontvadász játék fődíját. Elmondása szerint számára az álláskeresés csak a mesterképzés után válik majd aktuálissá, azonban, felismervén a hasonló végzettséggel rendelkezők nehéz álláspiaci helyzetét, évek óta rendszeresen ellátogat a rendezvényre, hogy tájékozódjon a lehetőségekről.

"A Műegyetemi Állásbörze évek óta egyre jobb. Az elmúlt 4 évben egyre színvonalasabb, egyre több a kiállító, és remélem, hogy az építősök is egyre több lehetőséget találnak majd a börzén." – mondta a nyertes.

Gratulálunk a nyereményhez és sok sikert kívánunk a karrierépítéshez!

A következő Műegyetemi Állásbörze időpontja: 2011. március 7-8.

TANÁR-DIÁK AJÁNLÓ

TV-műsorok

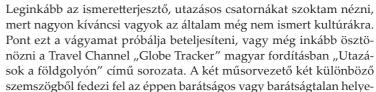

Pálinkás Magdolna, angoltanár, az Idegennyelvi Központ oktatója ajánlja

"A Tudás Fáját nem az önök kertjébe ültették!" – ezzel és hasonló beszólásokkal szórakoztatott minket Máté Krisztina a "The Weakest Link" magyarul a "Nincs kegyelem – A leggyengébb láncszem" című vetélkedőben. Régebben a TV2 műsorán volt látható, manapság a BBC Entertainment csatornán esténként 19 órakor vetítik az eredeti angol verziót.

Ajánlanám ezt a műsort, mert egy szellemes kvízjáték, érdemes odafigyelni a kérdésekre, remekül fejleszti az általános műveltséget és interkulturális háttérismereteinket. Szakmámból adódóan is ajánlanám, mert önmagában is egy nagyon érdekes és nehéz fordítási feladat, nem mellesleg rendkívül jó nyelvtudás-fejlesztő is. A műsor résztvevői is nagyon különböző dialektusokkal beszélnek, a magyar feliratot olvasván látható is, hogy egy-egy témára vonatkozó speciális kifejezést hogyan fordítanak le. Kategóriájában pörgős, szórakoztató, nincsenek benne hatásvadász üresjáratok.

Görföl Emese a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Vizuális Kommunikáció szakos hallgatója ajánlja

ket, melyekről még a megrögzött turisták sem tudnak. Alaposan bemutatják az adott régió ünnepeit, ételeit, italait, tengerpartjait, helyi kultúráit, illetve az általa nyújtott lehetőségeket, a költésegeket nem sajnálva. Szeretem, hogy sok olyan részt láthatok a világból, amelyeket magamtól talán soha nem jutott volna eszembe felfedezni, és ezért új úti céllá válhat a jövőben számomra is. Emellett pedig akár meg is spórolhatok esetleges csalódásokat, ha a TV-ben látottak nem támasztják alá az eredeti elképzeléseimet.

2011. november 21. műhely ● 15

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével. A rovatban megjelenő írások szerzői közül 5000 Ft-os könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki december közepén.

Egy ideális világ

A bicikli kereke hangtalanul surrant a sima aszfalton. Az eget hatalmas, de pajkos tejszínhab felhők tarkították. A ruhájába kapó szél tökéletes hőmérsékletű volt: nem érezte hűvösnek, de melegnek sem. Oldalra nézett a hosszú, egyenes kertvárosi utca mellett húzódó parkra. Zöldellt a gyep, serkentek a bokrok, rohangáltak a gyerekek; virágzott az élet. Hogy miért? Mert a kertészeti közszolgáltató a kapott pénzt a növények szakszerű telepítésére, és gondozására fordította, nem sikkadt el korrupcióra, fölösleges tenderekre. Ezért a lakosság is szívesen látogatott ki a parkba. Ez egy ideális világ volt...

Biciklivel járt. Nem azért, mert hippi volt, sőt még környezettudatosnak sem kellett lennie. Nem is volt szükség ilyesmire: az emberiség felelőtlen gazdálkodása eleve soha nem sodorta a Földet olyan állapotba, ahol az ilyesfajta gondolkodás szükségessé vált volna. Egyszerűen csak kedvelte a közlekedésnek e módját, hiszen erősödött is tőle, és tetszett is neki, hogy erőforrásként pusztán saját testét felhasználva ilyen gyorsan tud menni. És mivel az infrastruktúra is ki volt építve hozzá, semmi nem gátolta. Gyorsabb fokozatra kapcsolt, tekert, majd hagyta, hogy a bringa lendületből suhanjon. Eközben a parkban sétáló, üldögélő embereket pásztázta.

Hirtelen megpillantott egy lányt az egyik padon. Csak ült, és nézte az embereket maga körül. Gesztenyebarna haja enyhén hullámosan omlott szürke kardigánja vállára, babakék nadrágján pihent két keze, a kardigán ujjai csuklójára húzva. A fiú ilyen messziről is gyönyörűnek látta. Lassan megállította a kerékpárt, és lelépett egyik lábával az aszfaltra. Szemlélte a lányt. Nem kellett attól tartania, hogy egyszer csak cigarettát emel a szájához: ilyen értelmetlen, öncélú és ráadásul súlyosan káros szokás eleve ki sem alakult, definíciójában is abszurdnak hatott. Attól sem félt, hogy egy suhanc vágódik le mellé a padra: az emberek jól ráéreztek, milyen partner való melléjük. És hozzá nem ilyen volt való. Ez egy ideális világ volt...

Leszállt a bicikliről, és odatolta egy villanyoszlophoz. Megtámasztotta, de nem láncolta le, hisz senkinek nem állt érdekében lopni. Nem arról volt szó, hogy egy kommunaszerű társadalomban éltek volna, hiszen kapitalizmus volt. Csakhogy működő kapitalizmus. A kínálat gyorsan reagált a keresletre, és nem termelt felesleget. A Föld erőforrásait pedig egyenlően osztották el, és mindenkinek jutott szerep. Ettől függetlenül a magántulajdon nagyon is létezett, de pusztán a tulajdonlás érzésének

luxusa végett.
Odasétált a lány padjához, és leült mellé. Nem kerülte a tekintetét, egyenesen rá nézett, és ő vissza rá. Az lett volna a természetellenes, ha ilyen közel kerülve egymáshoz tudomást sem vesznek a másikról. A gyönyörű, kék szempárban érdeklődés látszott, óvatos tartózkodásnak nyoma sem volt. Nem tartott attól, hogy a fiú esetleg zaklatni akarná, vagy agresszívan közeledne felé. Hiszen miért

is tette volna: senkinek nem volt érdeke ártani a másiknak, hiszen akkor már másoknak is érdekében állt volna ártani neki. Ezért volt béke, mert az erőszak valóban csak erőszakot szült volna. Ez egy ideális világ volt...

- Szia köszönt a lánynak, és rámosolygott.
- Szia viszonozta az. Hangja édesen csengett.

Istenem, de gyönyörű, ha mosolyog – gondolta a fiú.

 - Az utcáról láttalak, és érdekes embernek tűnsz. Szeretnélek megismerni – folytatta a fiú. Meg persze nagyon csinos vagy – sütötte le a szemét.

Létezett udvarlás, létezett bók, nem torzultak el az emberi kapcsolatok tudományosan kiválasztott érdekszövetségekké, csupán az olyasféle dolgok nem állták az ismerkedés útját, mint a bizalmatlanság, vagy a hazugság. Úgyis mindenki megtalálta azt, akivel kellett lennie, nem volt szükség ilyesmire. A kék szemű lány sem hitte, hogy a fiú esetleg hazudik, hogy már napok óta követi, vagy a távolból titkon rajong érte. Elhitte neki, hogy valóban pár perce látta meg a biciklijéről, és hogy ez a pár perc,

az első benyomás elég volt ahhoz, hogy úgy döntsön, érdemes kiépíteni ezt az új ismeretséget. Ez egy ideális világ volt...

Ez után hosszasan beszélgettek, örömük lelték a bennük lévő sok közös dolog felfedezésében. A lenyugvó nap közben elővette ecsetét, és először csak a bárányfelhőket festette szépen lassan rózsaszínre, aztán az eget mögöttük baracksárgára, végül tüzes narancsra színezve az ég alját, alábukott. Mire felgyulladt a gázlámpa a padjuk fölött, már egymáson volt a kezük. Hiszen a fizikai kontaktus a természetben mindenütt jelen van, így az ember sem határolta körül magát fölösleges társadalmi megkötésekkel. Jó volt érezni egymás keze melegét, puha bőrét, apró rezdüléseit. Amikor kéz a kézben távoztak a parkból, már sötét volt. Ilyen egyszerű volt számukra megtalálni a boldogságot. Nem nehezítették a dolgukat fölösleges félelmek, társadalmi elvárások. Csak rajtuk múlt. Gyönyörű egy világ –, gondolta a fiú. Azt sajnálta csupán, hogy el kellett érte hagynia a valódit.

BORTEI-DOKU SHAUN

Pillantás a kapuból

Hideg szél csapott az arcába, még szorosabban tekerte körül a sálat a nyakán. Ősz vége volt már, egyedül bandukolt az egyetem kertjében. Egy lelket sem látott, talán a rossz idő miatt, gondolta, de azért mégiscsak furcsállta, hogy tanítási időben nem jár erre senki.

Igaz, korán volt, ilyenkor talán még órák sincsenek. Szeretett volna leülni valahol, de a padok vizesek voltak és az eső is újra cseperegni kezdett. Bálint félvállra eresztette a táskáját, feltette a kapucniját és tanácstalanul nekitámaszkodott egy fának, hogy megvárja, míg az eső eláll.

Nemrég végzett ezen az egyetemen, már a diplomáját is átvette, de szeretett volna még egyszer eljönni, körülnézni, talán utoljára. Délután indul a gépe, elköltözik egy másik országba, és napok múlva végre belevetheti magát a munkába is. Tele volt izgalommal, de félt is, hiszen odakint egyedül lesz majd, egy teljesen ismeretlen vidéken, vadidegen emberek között, és már előre tudta, hogy lesznek olyan pillanatok, amikor legszívesebben hazáig futna majd.

Hirtelen észrevette, hogy a szemközti épület egyik ablakából villanyfény szűrődik ki, ami valamiféle biztonságot sugárzott a fiú számára. Be kellene menni, leülni, melegedni, gondolta, de tudta, hogy felesleges. Nem tartozik már oda, nem diák többé, akkor meg mit keresne egy előadáson, a hallgatók között. Talán el kellene kezdeni egy másik szakot, itthon maradni – Bálint elmosolyodott, tudta, nem ez az ő útja. El kell indulnia, ideje már és jó lehetőséget kapott, nem menekülhet előle vissza az egyetemre.

Az eső egyre erősödött, kövér cseppek folytak végig a faleveleken, majd lassan lecsorogtak Bálint kapucniján. Hirtelen érezte, meggyűlik a szemében a könny. Pánik fogta el.

Görcsösen szeretett volna emlékezni, mindenre, ami itt történt vele, ezek között a falak között. Hangokra, arcokra, a barátaira, de semmi nem jutott eszébe, csak hogy a kishúga alig tudta végigállni a diplomaosztót, ő pedig állandóan az óráját figyelte, mikor fejezik már be a beszédeket. Hát ennyi maradt meg, ennyi ebből a sok évből? Csalódott lett, dacosan felcsapta a táska másik fülét is a vállára és rántott egyet a kabátján.

Kár volt idejönni, csak összezavart, gondolta, és határozott léptekkel megindult a kapu felé. Az eső csendesedett, Bálint nagyot szippantott a levegőből. Erősnek érezte magát, kilépett az utcára, ahonnan akkor fordult be egy szeműveges fiú. Nagy oldaltáska húzta lefelé, kezében óriási mappát tartott, sietett, szinte már rohant. Bálint tűnődve nézett utána.

Hirtelen megjelent előtte egy kép, ahogy reggelente, kedvetlenül, álmosan ugyanígy szaladt az egyetemre, nehogy elkéssen.

Sokáig nem tudott megmozdulni, csak állt a kapuban, nézte a régi épületeket, az omladozó, roskatag falakat, amelyek mégis erősnek tűntek most előtte. Sosem állt meg, egy pillanatra sem, hogy alaposabban szemügyre vegye, hova is járt annyi évig.

Talán kár volt mindig úgy sietni.

KONTOR ILDIKÓ

Ide-oda

Egy hazug vágy Égő láng

Egy biztos társ Kellhet más?

Egy percnyi állj Rohannál?

Csak pillanat Tovaszáll

Csak ő van Igazán

Csak hogy lássd: Szép hazád

Ez a hang Benned van

Ezt kutassd Mindennap

Ezt te kaptad Továbbad

Így jó ha van Csak jobbat

Így jó egy nap Mellette vagy

Így boldogan Vígyázva

Tudd: mulandó És haló Tudd: hogy ez jó

És való Tudd: óvandó

Maradó

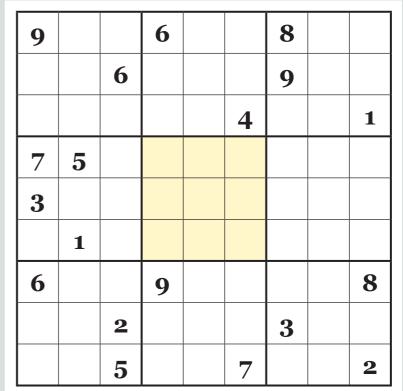
KOVÁCS JÁNOS

Óhaj

Ajkak! Hogyha volna szám Százszor is elmondanám Mennyire jó Veled. Szemek! Hogyha látnék még Lenne számos emlékkép Átadhatnám neked. Nyelv! Hogyha ízleled Forró nyelv-társ kincsedet Mondd meg neki: enyém! Szív! Hogyha hiszed még Ő a kezdet, Ő a vég Az éltető remény. Izom! Hogyha mozgatod Karjaidban foghatod A mennyei testet Lány! Hogyha olvasod Ezt a zárómondatot Fejezd be e verset...

LÁSZLÓ GÁBOR

Nyereményjáték

A helyes megfejtést beküldők között kisorsolunk egy szerencsést, aki két jegyet nyer a Kovács Gerzson Péter / Tranzdanz Triptichon előadására, amelyet a Szkéné Színház 2011. december 7-ei előadásán használhat fel, valamint egy szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy BME logóval ellátott mappával lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk 2011. november 30-ig. Az előző számunk nyertese: Varhold Zoltán.